

Fielebout, of De dokter tegen dank

Molière

bron

Molière, *Fielebout, of De dokter tegen dank*. Izaak Duim, Amsterdam 1752 (herdruk)

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/moli015fiel02_01/colofon.php

© 2011 dbnl

The logo for the Dutch Bibliography (dbnl) features the lowercase letters 'dbnl' in a blue, sans-serif font. The letter 'd' is stylized with a small hook at the top.

Copie van de privilegie.

DE Staten van Holland en Westvriesland doen te weten: alzo Ons te kennen is gegeven by de Regenten van het Wees- en- Oude Mannenhuys der Stad Amsterdam, en in die qualiteyten te samen Ey genaars, mitsgaders Regenten van den Schouwborg aldaar, dat zy Supplianten eenige Jaaren hadden gejoüisseert van 't Octroy of Privilegie by hen van Ons op den 23. May 1714, geobtineert, waar by Wy aan hun Supplianten goedgunstelyk hadden geaccordeert, en geoctroyeert, om, geduurende den tyd van vyftien doen eerst agter een volgende Jaaren, de Werken, die ten dienste van het Toneel reets waren gedrukt, en van tyd tot tyd nog verder in het licht gebraet, en ten Toneele gevoert zouden mogen werden, alleen te mogen drukken, doen drukken, uytgeeven ende verkopen, en bevonden dat de Jaaren, by 't voorsz. Octroy of Privilegie genoemt, op den 22. May 1729, stonden te expireeren; ende dewyle zy Supplianten ten meesten dienste van den Schouborg, waar van hunne respective Godshuyzen onder andere mede moeten worden gesustenteert, de voorgenoemde Werken, zoo van Treurspellen, Blyspellen, Klugten, als anders, die reets gedrukt, en ten Toneele gevoert waren, of in toekomstige gedrukt, en ren Toneele gevoert zouden mogen werden, gaerne alleen, gelyk voorheen, zouden blyven drukken, doen drukken uyt geven en verkopen, ten eynde dezelve Werken door het nadrukken van andere haar Luyster, so in taal, als in spelkonst, niet mogte komen te verliesen, en dewyle sulx haar Supplianten na de expiratie van 't bovengemelte Octroy, niet gepermitteert was, zoo keerden zy Supplianten haar tot Ons, reverentelyk verzoekende, dat Wy aan hun Supplianten in kwaliteyten voorsz. geliefden te verleenen prolongatie van het voorsz. Octroy of Privilegie, om de voorsz. Werken, zo van Treurspellen, blyspellen, Klugten, als anders, reets gemaakt, en ten Toneele gevoert, of als nog in het licht te brengen, en ten Toneele te voeren, den tyd van Vyftien eerstkomende, enagtereenvolgende Jaaren, alleen te mogen drukken, en Verkopen, of te doen drukken, en verkopen, met verbod aan alle andere opseekere hooge Peene by Ons daar tegens te statueeren, SOO IS 't, dat Wy, de Saake, en 't voorsz, verzoek overgemerkt hebbende, ende geneegen weezende ter bede van de Supplianten uyt Onze regte wetenschap, Souveraine Magt ende Authoritevt, de selve Supplianten geconsenteert, geaccordeert, en geoctroyeert hebben, consenteeren, accordeeren, en octroyeeren hen by deesen, dat Zy, geduurende den tyd van Vyftien eerst agtereenvolgende Jaaren, de voorsz. Werken, zo van Treurspellen, Blyspellen, Kluchten, als anders, reeds gemaakt, en te Toneele gevoert, of als noch in het licht te brengen, en ten Toneele te voeren, in diervoegen, als sulx by de Supplianten is verzogt, en hier vooren uyt gedrukt staat, binnen den voorlz Onzen Landen alleen zullen mogen drukken, doen drukken, uytgeeven ende verkopen, verbiedende daaromme allen ende eenen ygelyken dezelve Werken, in 't geheel, ofte ten deele te Drucken, naar te Drukken, te doen Naardrukken, te Verhandelen, of te Verkopen, ofte elders Naarendrukt, binnen den selven Onzen Landen te brengen, uyt te geven, of te Verhandelen en Verkopen, op Verbeurte van alle de nagedrukte, ingebragte, verhandelde ofte verkogte Exemplaren, ende

een boere van drie duysend guldens daeren o oven te verbeuren, ter appliceeren een derde part root den Officier, die de Calange doen zal, een derdepart voor den Armen der plaatzen daar het Casus voor vallen zal, ende het resteerende derdepart voor de Supplianten, ende dit t'elkens zoo meenigmaal, als dezelve zullen werden agterhaalt, alles indien verstande, dat Wy de Supplianten met dezen onsen Octroye alleen willende gratificeeren tot verhoedinge van hunne schade door het Nadrucken van de voorsz. Werken, daar doorin geenigen deele verstaan, den innehouden van dien te autoriseeren, ofte te Advoueren, ende veel min dezelve onder onze protexie, ende bescherminge, eenig meerder Credit, aanzien ofte reputatie te geeven, nemaar de Supplianten in cas daar inne iets onbehoortlyks zoude influëren, alle het zelve tot hunne Lasten zullen gehouden weezen te verantwoorden, tot dien eyndewel expresselyk be geerende, dat by aldien zy dezen onsen Octroye voor dezelve Werken zullen willen stellen, daar van geene geabbreviee de ofte gecontraheerde mentie zullen mogen maken, nemaar gehouden wezen, het zelve Octroy in 't geheel, en zonder eenige omissie daarvoor te drucken, of tedeo drucken, ende dat zy gehouden zullen zyn, een Exemplaar van de voorsz. werken, op Groot Papier, gebonden en wel geconditioneert te brengen inde Bibliotheek van onze Universiteytte Leyden, binnen den tyd van zes weken, na dat zy Supplianten de zelve Werken zullen hebben beginnen uyttegeeven, op een boete van zeshoudert guldens, na expiratie der voorlz. zes Weken, by de Supplianten te verbeuren tenbehoeve van de Nederduytse Armen van de plaats alwaar de Supplianten wonen; en voorts op peenevan met 'er daad versteeken te zyn van het effect van dezen Octroye. Dat ook de Supplianten schoon by het ingaan van dit Octroy een Exemplaar geleverd hebbende aan de voorsz. Onse Bibliotheek, by zoo verte zy geduurende den tyd van dit Octroy deselve Werker, zouden willen herdrukken met eenige vermeerderingen, of anders, hoe genaamt, of ookin een ander formaat, gehouden zullen zyn wederom een ander Exemplaar van dezelve Werken. Geconditioneert als vooren, te brengen in de voorsz. Bibliotheek, binnen deselve tyd, en op deboete en penaliteyt, als voren. Ende ren eynde de Supplianten van dezen Onzen Consente, ende Octroye mogen genieten, als naar behooren. Lasten wy allen ende eenen y gelyken, dien net aangaan mag, dat zy de Supplianten van een inhoud van dezen doen, laten, ende gedogen, ruftelyk, vredelyk, ende volkomentlyk genieten ende gebruyken, cesserende alle belet ter contrarie. Gegeven in den Hage, onder onzen Groten zegele hier aan doen hangen op den zevenent wintigsten Mey, in 't Jaar onzes Heere ende Zaligmakers duysend zeven hondert agtënwintig.

J.G.V. Boetzelaat.

Onder stoud, Ter Ordonnantie van de Staten, was getekent

WILLEM BUYS.

Lager stond,

Am de Supplianten zyn, nevens dit Octroy, ter hand gestelt by Extract Authenticq, haar Ed. Gr. Mog Resolutien van den 28. Juny, 1715, en 20. April, 1728, ten einde om zig daar na te reguleeren.

De Regenten van het Wee, en Oude Mannenhuis hebben in hunne voorsz. qualiteit, het Recht der bovenstaande Privilegie, alleen voor den tegenwoordig druk, van FIELEBOUT, OF DE DOKTER TEGEN DANK, *Blyspél*, vergund aan *Izaak Duim*, In *Amsterdam*, den 6. February 1752.

**Aan den E. Ed. Heere Willem Hoofd, Secrétaris der Stad Amsterdam,
én De E. Ed. Mejufvrouw Maria de Wit; Tégenwoordig bruidegom,
én bruid.**

MYN HEER,

MEJUFVROUW,

*Wy kunnen plichts, nóch genégenheids halven nalaaten méde ons deel te neemen in
de vreugd van Uwer*

E. Ed. bloedvrinden, én genégene bekénden over Uwer E. Ed. zo gelukkiglyk getroffen Huuwelyk, waar uit zulke Mannen verwacht worden, als daar Uwe E. Ed. uit gesprooten zyn. En overleggende, hoe wy ons deel in die vreugd bést uiten, én aan de waereld zouden bekénd maaken, dacht ons dat een Bruilófsticht al te gemeen voor zulk een ongemeen Paar zoude zyn; behalven dat zélfs de allerfreaiste Gedichten, ééns geleezen, én hérleezen zynde, hunne wérking gedaan hebben, én der vergeetenheid opgeófferd worden; waarom wy, op iets ongewooners, én duurzaamers oogende, ons verstouten in deezen toestand, aan Uwe E. Ed gezaamentlyk op te draagen dit Blyspél, De Dóokter tégen Dank, omdat het buiten twyffel in veeler handen zal geraaken, én naar allen schyn, wel eenig en stand op ons Tooneel houden; opdat iede een, dier Uwer E. Ed. naam ziet, mede deel aan onze blydschap hebbe; én niet eenen onze geneegenheid én eerbiedenis te Uwaarts mooge kennen.

Veelen zal misschien vreemd schynen, dat deeze opdracht aan Uwe E. Ed. zo laat, én voor een Werkje komt, dat al lang op ons Schouwtooneel vertoond is, aangezien de gewoonte wil dat men de Spélen doe drukken, én de Opdragt daar van maake, eer die gespeeld werden. Maar alle gewoonten zyn niet goed; het gebeurt dikmaals, dat iemand, vervoerd door eigene liefde, (daar wy méde niet vry van zyn) zyn Wérk door eenen doorluchtigen naam zoekt te veréeren, dewélke in tégendeel dien naam door den sléchten

uitval zyns Wérks ontéert. Men gaat veel zékerer met één Spél, dat zyn lót uitgestaan heeft; én hier in volgen wy de déftige Fransche Toneeldichters, die tót een grond van hunne opdrachten aan de grootste Prinsen, én Princessen stellen het geluk, dat hunne Wérken gehad hebben, van aan de béste wel te gevallen; én dewyl wy ons van het lót deezes Blyspéls gansch niet te beklaagen hebben, durven wy hoopen dat onze vryigheid van het zelve aan Uwe E. Ed. op te offeren, indien niet beaangenaamd, ten minsten verschoond zal worden. Het voornaamste, dat hier op te zeggen mogt vallen, is, dat de stóf ontleend, én daar by laag zynde, de eer van Uwer E. Ed. aanneeming niet verdient; maar die de moeite neemt van beide de Fransche Stukjes daar dit uitgehaald is, eens naar te zien, zal ligtelyk aan de kunst van verändering, zo in Schikking, als Plaats, én Tyd, de kleine eer niet weigeren, die in het gemeen met eigene vindingen behaald wordt, én wanneer eene stóf maar wél behandeld is, de laagheid zal die niet geheel onmaakelyk maaken. Séneca, én Teréntius, hebben beide een zeer groot, dóch ieder hunne byzonderen lóf ingelégd.

Wy hoopen dan, dat ons inzicht van Uwer E. Ed. onze gediensstige eerbiedenis te doen blyken dat gebrék vervullen zal, én dat, indien wy alhier Uwer E. Ed. byzondere deugden, nóch den hoogen luister van Uwer E. Ed. beider geslagten niet ophaalen, de schroom dien wy hebben van met al ons magteloos poogen niet te kunnen bereiken de déstigheid, én waarde waar méde

men het zélve behoorde te verhandelen, ons niet alleen verontschuldigen zal; maar dat Uwe E. Ed. gunstiglyk zullen opneemen, dat wy Uwe E. Ed. in het aanstaande Huuwelyk alle bedénkelyk genoeg, dat is, lange gezondheid, én geduurigen aanwas van beider onderlinge geneegenhédén wénschen, én dat ons de eer gebeure van geacht te worden,

MYN HEER,

MEJUFVROUW,

Voor Uwer E. Ed^{ts}. Ootmoedige Dienaars,

Onder den naam van

NIL VOLENTIBUS ARDUUM,

Amsterdam, den 18de van Mei, 1680.

Voorrede.

WY hebben dit Spél getrokken uit twé Fransche Blyspélen in Proze *L'Amour Medecin*, én *Le Medecin Malgré Lui*, gemaakt door JEAN BAPTISTE POQUELIN MOLIERE, zonder ons te binden aan den letterlyken zin, óf schikking des Franschen Dichters, die, hoe érvaaren in Tooneelkunde, én déswegen met récht alom beroemt, échter in deeze Spélen verscheidene wanvoegtykhéden heeft gebragt die niet goed te maaken zyn. Moogelyk is het tót zyne verontschuldiging dat hy in de Voorrede van het eerst genoemde Blyspél, ter loop opgeslagen, aan den Leezer zégt:

Dit Blyspél is niet anders dan eene ruuwe Schéts, (én gelyk hy zélfs het in de Fransche spraak noemt: un impromptu) tót vermaak van den Koning, den 15^{en}. var. September, 1665. te Versailles vertoond. Het is het meest verhaaste van de Stukken die zyn Majesteit my ouit bevoolen heeft te maaken; én ik kan met waarheid zeggen dat het zélve voorgestéld, opgemaakt, van buiten geleerd, én gespeeld is in den tyd ven vyf dagen. En vervólgens zégt hy:

Het is niet noodig U te waarschouwen dat 'er veele dingen in zyn die meest van de uitheelding der gésten af hangen; ieder weet dat de Tooneel-stukken

énkelyk gemaakt zyn om te speelen; én ik zou niet aanraaden dit Spél te leezen dan aan persoonen die een genoegzaam doordringend gezicht hebben om alle de Tooneelspeelingen der gebaarden in het leezen te ontdekken. Enz.

't Geen hy vérder van dit Blyspél in zyne korte voorréde aanroert, slaan wy over, om iets van het behandelen onzes Blyspéls te zeggen.

Eenigen tyd voor het opstellen van DE DÓKTER TEGEN DANK, is uyt het Eerste én Dérde Bedryf van *L'Amour Medecin*, door Adriaan Bastiaansz de Leeuw gemaakt het Kluchtspél *De Liefde Dóokter*, waar in hy uit het Twéde Bedryf énkelyk genomen heeft den Kwakzalver, óf Verkooper van Orviëtan; latende de vier belachchelyke Dókters daar geheel uit: omdat zyn inzicht alleenlyk was een Kluchtspél in het licht te geeven van een eenig Bedryf; waarom hy ook het Eerste én Twéde Tooneel van het Dérde Bedryf, als niet tót zyn oogmérk dienende, heeft voorbygegaan.

Dit Twéde Bedryf van hem niet vérder aangeroert, hebben wy zo fraai én, dienstíg tót ons Blyspél gevonden dat wy het daar in hebben gevlyd zonder eenige wanschikkelykheid; én de uitkomst heeft doen zien door de voordryf gemaakt hebben dat het geen klein ieraad aan het Wérk heeft gegeeven.

Dus verre betréft het stuk *L'Amour Medecin*

ons Blyspél; waar in wy ons gehouden hebben aan de waarschylykheid, én het geene ter zaake dienende, onzes oordeels, van alle ongerymtheid én buitenspoorigheid, vry was, alzo wél als in *Le Medecin Malgré Lui*, in het wélk wy ons dezélve régels hebben voorgeschreeven, régelrécht tégen het bestaan van *Moliere*, die persoonaadjen in deeze twé Tooneelstukken bréngt, die daar in gelapt, als onnutte Byvoegsels, niets ter waereld doen tót de knoop én ontknooping van 't Wérk. Gelyk onder anderen *M. Robert*, die, als Buurman van *Sganarelle*, hem in het Twéde Tooneel van het Eerste Bedryf bykomt, én beletten wil zyn wyf te slaan; wordende van den man én de vrouw, die beide hier in eens zyn, met stókslagen afgeweezen én wég gejaagd; zonder dat deezen *Robert* in het geheele Spél (want hy was 'er niet noodig) wéder te voorschyn komt.

Om deezen misslag te verhélpén, voeren wy, in de plaats deezer overtollige personaadje, in het Twéde Tooneel van ons Eerste Bedryf, *Leander*, by ons Vólkert, gevoeglyker in; als zynde de Hoofdperlonaadje van ons Blyspél, die benévens zyne Minnaarés, het grootste belang in al het wérk hebbende, met eenen hélpt uitvoeren met *Sganarelle*, óf Fielebouts wyf, alles wat zy beide beoogen tót het leggen van den knoop der Geschiedénisse.

Hier om, én omdat hy haar geslagen had, doet zy, de voorvallende gelégenheid waarneemende, haaren man aflossen, én hem hier door noodzaaken tot het speelen van de ról van Dokter tégen Dank, én aldus Vólkert aan zyn Beminde te hélpen.

Gelyk wy nu in het Twéde Bedryf, als gezégd is, uit *L'Amour Medecin*, een Tooneel van vier belachchelyke Dókters toegestéld, én voor het overige de stof uit *Le Medecin Malgré Lui*, doch naar onze zéden, énz. verschikt, ontleent hebben: zo hebben wy daar ook uitgeweerd veele onnoodige dingen; verwérpemde ook het laatste Tooneel in het Twéde Bedryf van 't zélve Spél, het geen 'er, naar ons ontwerp én verdeeling overtollig, zou zyn geweest: want al wat *Leander* daar doet omtrént *Sganarelle*, dien hy onbekénd komt aanspreken van de gemaakte ziekte zyns Vrysters, én zyne hulp verzoekt tot het bevórdere van zyn oogwit, dat zélve is door ons op het einde van het Eerste Bedryf, met meerder waarschyntykheid uitgewérkt.

Met dit zélve inzicht hebben wy ook veronächtzaamd het gedrag der twé boeren, vader én zoon, door *Moliere* als by het háár daar ingesleept; dewylze 'er geenzints te passe komen; ja zo weinig als de onnoodige praatjes gevroerd van den boer én boerin met *Sganarelle*: én dus alleenlyk ons geméngd met de zaaken

die noodig zynde, den Leezer leide tót de ontkenning onzes Blyspéls. Deeze ontwarring hebben wy voor al in deezen nieuwen én zeer naauwkeurig verbeterden druk behartigd, én de omstandigheden veel natuurlyker voorgesteld dan in de voorige drukken geschied was, Waar in van Wobbe, Fielebouts wyf, dat door Vólkert na de stad was gezonden, nóch van Lubbert, aan wien Rykert zyn Dóchter beloofd had uit te trouwen, gantsch geen gewag meer gemaakt werdt: alzo weinig als van Piernél de Dienstmaagd, die wy in het laatste Bedryf niet zonder groote noodzaakelykheid, twémaal in voeren om den draad van 't Wérk béter, te vervólgén, én alle omstandigheden waarschylyker op te hélteren, én den Aanschouwer én Leezer meerder licht te geeven, én in geen twyffelachtig verlangen te laten om te weeten hoe het met de ingewikkelde achterblyvende personaadjen gelégen is,

Dit was het geen wy U, bescheide Leezer, te zeggen hadden, (niet twyffelende óf de verbeteringen hier aangewénd, zullen uwe gunst, én goedkeuringe verdienen, én ons aanmoedigen om met andere onzer Werkjes die vervólgens gedrukt worden, van gelyken te doen, *op dat hier door alle valsche én gebrekkelyke Bydrukken van ALBERT MAGNUS ERVEN, énz. uit de waereld geraaken.*

Vertooners.

FIELEBOUT, een Tuinier.
WOBLETJE, Vrouw van Fielebout.
VÓLKERT, Vryer van Lusyntje,
PIETERNEL, Meid.. } van Rykert.
MELIS, Boer..... } van Rykert.
HUIBERT, Knécht.. } van Rykert.
RYKERT, Vader van Lusyntje.
D^r. SMULLER, ... } Geneesmeesters.
D^r. NYPEWYN, ... } Geneesmeesters.
D^r.TEEMER, ... } Geneesmeesters.
D^r. RABELAAR, .. } Geneesmeesters.
PLEUNTJE, . } Boeremeiden.... } van Rykert.
TRYNTJE, .. } Boeremeiden.... } van Rykert.
LUSYNTJE, Dóchter..... } van Rykert.
PIET, ... } Boeren, in de Buurt } van Rykert.
KRELIS, .. } Boeren, in de Buurt } van Rykert.
KLAAS, ... } Boeren, in de Buurt } van Rykert.
HEIN, ... } Boeren, in de Buurt } van Rykert.
SYMEN, .. } Boeren, in de Buurt } van Rykert.

Zwygende.

Twé Notaris Klérken.

Het Tooneel verbeeld, in 't Eerste Bedryf, het Huis én de buurt van Fielebout, in het Twéde, een kamer in het huis, én in het Dérde de Hofsteê van Rykert, in de Diemermeer, buiten Amsterdam.

De Geschiedenis van het Blyspél, begint's mórgens, én éindigt 's avonds in Zomertyd.

Fielebout, óf De dokter tegens dank. *Blyspél.*

Eerste bedryf.

Eerste tooneel.

FIELEBOUT, WOBETJE.

FIELEBOUT.

HOU smoel, óf anders meugje vreezen!
Wie pikken óf hier voogd zél weezen?
Voort, geef me géld, en daar meê wel.

WOBETJE.

Ik wéd, dat ik 't wél laeten zel:
Jy zélt nou nae myn' pypen danssen,
En wérken gaen.

FIELEBOUT.

Gantsch duizend Franschen!
Wat is 't een lastig tydverdryf,
Gekwéld te weezen met een wyfl
Een wyf is, of ik laet me villen,
Veul slimmer, als drie krokodillen,
Ja slimmer als een droes vyf, zés,
Zo zeit ons Aristotelés.

WOBETJE.

Kyk deuze wyshoofd, mit zyn Bouwen
Van Aris Stoffels.

FIELEBOUT.

Wyshoofd? Trouwen!

Waer heeft men ooit een Hóvenier
 Gevonden, die met zulk een' zwier
 Van alle ding kan disputeeren,
 Als ik? Wat droes het lykt wél scheeren;
 Ik, die by 't leeven van men vaâr
 De Rudementa op een háár
 Van buiten kon; ik, die vyf jaaren
 By een geletterd, én érvaaren
 Dóktoor gewoond heb, zou ik nou
 My laeten kwellen van een' vrouw,
 Die staag niet praat, als van te wérken,
 En nimmermeer van 't hart te stérken?

WOBBETJE.

De koekkoek schén de gék!

FIELEBOUT.

De Droes
 Schen 't varken! Maak me 't hoofd niet kroes.

WOBBETJE.

Dat uur vervloek ik van myn leeven,
 Toen ik jou 't jawoord héb gegeven.

FIELEBOUT.

En ik vervloek met meerder recht
 Notaris Slikop, en zyn knécht,
 Die my dit huuw'lyk deden teek'nen,
 Dat ik veur myn verdérf mag reek'nen,

WOBBETJE.

Kyk dit juweeltje van ien man!
 Scharluin, was jy wél waerdig an
 Ien' Vrouw, as myn persoon, te trouwen?
 Jy meugt me wél in waerden houwen.

FIELEBOUT.

't Is waer, het eerste nachtje, dat
 Ik by jou kwam te slaepen, had
 Ik réden, om verblyd te weezen.
 Het heugt me nóch, schoon lief gepreezen.
 Maar, ô gantsch kranken! dwing me niet

Daer van re spreken, wyf: want ziet,
Ik zou....

WOBBETJE.

Wél waer wod hy van spreken?
Wat wod je zeggen?

FIELEBOUT.

Bof! maar steeken
Wy daer een spéltje by. Ik weet
Wél, wat ik weet.

WOBBETJE.

Dat 's niet een beet.

FIELEBOUT.

Ik weet wél, zonder my te roemen,
Dat jy jou meugt gelukkig noemen,
Dat ik jou nam.

WOBBETJE.

Wat noem je dan
Geluk? te trouwen met ien man,
Die staeg komt mit ien volle bast t'huis,
En zéndt ons veur de wind nae 't Gasthuis!
Ien fun, die deur zyn' kleêren druipt,
En al myn mooije goed verzuipt!

FIELEBOUT.

Dat lieg je: want de hélst vervreet, én
Versmook ik ruimpjes, wél te weeten.

WOBBETJE.

Die my myn bed, daer ik op lég
Te slaepen, onder 't lichchaam wég
Durft neemen, en verkoopt.

FIELEBOUT.

Te vroeger
Kun je op staen.

WOBBETJE.

In het kort, ien kroeger
Die niet ien stukje huisraet in
Ons huis laet, maer myn koper, tin,

Servetten, tafellakens, sloopen,
Ja stoel, en banken gaet verkoopen?

FIELEBOUT.

Dat 's, om dat jy, met meer gemak
Verhuizen kunt.

WOBBETJE.

Die in toebak,
Wyn, brandewyn, én bier, én koffy
Zyn géld verkwist; én speelt, als of hy
Ien kar mit roozenobels had,
Gebonden an zyn kaele gat.

FIELEBOUT.

Melakoly is kwaed, én 't speelen
Doet ons de tyd te min verveelen.

WOBBETJE.

Wat zél ik ondertusschen mit
Myn' kinders doen, zég, dronken kit?

FIELEBOUT.

Al wat je wilt. Gaet zaemen slaepen.

WOBBETJE.

Ik zit daer mit vier kleine schapen,
Vier arme wurmen op den hals.

FIELEBOUT.

Wel zét ze neêr.

WOBBETJE.

Die schreijend, als
Verhongerd, myn om eeten kwéllen;
Hoe zél ik die te vreedén stéllen?

FIELEBOUT.

Geef heur de gard: want ik verstaé,
Dat wyf, nóch kinders nimmer nae
Meer drank, óf eeten zullen taalen,
Als ik verzaad bén.

WOBBETJE.

Kyk dien kaelen
Verzoopen deug'niet! Mien je, dat

Ik lyen zél, dat jy jouw gat
 Staeg vol zuipt, daer ik om te leeven
 Gien brood in huis héb.

FIELEBOUT.

Liefste, geeven
 Wy tóch mekaar gien réden tót
 Misnoegen!

WOBBETJE.

Liefste? kyk dien zót!

FIELEBOUT.

Het lykt schier, 't is jou al vergeeten:
 Want anders pleeg je 't wel te weeten,
 Dat ik vry kort van kóp bén; maar
 Weêr lang van armen, ón vry zwaar
 Van vuisten.

WOBBETJE.

'k Lach iens mit jouw dreigen.

FIELEBOUT.

Myn alderliefste schat, myn eigen,
 De huid die jeukt jou weêr!

WOBBETJE.

Jy zélt
 Myn niet verschrikken mit gewéld
 Te maaken, nóch met al jouw kyven.

FIELEBOUT.

Ik zél je de ooren komen vryven,
 Myn liefste schaepje!

WOBBETJE.

Dronken beest!

FIELEBOUT.

Ik zel jou smyten: maak men geest
 Niet moeilyk.

WOBBETJE.

Wynbalg.

FIELEBOUT.

'k Zelje klouwen.

WOBBETJE.

Eerlooze schélm!

FIELEBOUT.

Ik zél je touwen.

WOBBETJE.

Jy touwen? jy, Jan Tryntjes, guit,
Bedrieger, lichtmis, schélm, schavuit,
Opsnapper, deurslag, bloode schyter,
Jy, galgebrók? jy wyvesmyter?

FIELEBOUT, haar met eenen stók slaande.

Ho, ho, ik zie wél! waar 't je let;
Je moet wat hebben. Dat 's an bét.

WOBBETJE.

Hou op! óch help! o myn!

FIELEBOUT.

Geen wisser
Remédié in de waereld is 'er
Om jou te vreên te stellen, wyf,
Als zo een stókslag vier óf vyf.

WOBBETJE.

O myn! myn arm, myn hoofd, myn' beenen,
Myn' rug, myn' heup, myn' knien, myn' scheenen!

Twede tooneel.

VÓLKERT, WOBBETJE, FIELEBOUT.

VÓLKERT.

HOU Fielebout, foei, schaam je wat:
Uw' vrouw te smyten, wat lykt dat?

WOBBETJE.

Sinjeur, dit beurt miest alle dagen.
In plaats van eeten, kryg ik slagen;
En was het daar nóch meê genoeg,
Dat hy zyn keelgat in de kroeg
Lardeeren gaet, én myn komt smyten,
Ik zou het hum niet iens verwyten;

Maar, óch Sinjeur, ik word schier dol,
Om dat...

FIELEBOUT.

Je liegt, ik ben niet vol,
'k Héb maar drie borlesoesjes binnen.

WOBBETJE.

Kyk, dus verzuipt hy al zen zinnen:
Maar 't alderslimst van allen wél,
En dat hy noch beklaagen zél,
Is, dat hy al zyn wérk laat steeken.

FIELEBOUT.

Durf jy me nóch van wérken spreekken?
Je weet wél, dat ik nimmer plag
Te wérken op een' heil'ge dag.

WOBBETJE.

Je reutelt staag van heil'ge dagen,
En geeft me vaft de huid vol slaagen.

VÓLKERT.

Is 't heil'ge dag?

FIELEBOUT.

Wel ja 't, myn Heer,
't Is katertémper, én die Meer
Die zou me nóch mit al 'er kyven
Wél zoeken aan het wérk te dryven;
Maar 't zél 'er missen, ja 't gantsch bloed!
Of zy zo ruim is van gemoed,
'k Wil 't myne daerom niet bezwaeren.

WOBBETJE.

Wy weeten 't wél, jy vierdaagt gaeren;
Maar vind j'er jou niet in bezwaerd,
Dat je op ien feestdag kyft, én baert,
Jou vol zuipt, én myn slaet?

FIELEBOUT.

Och laasie!
Wel, neen ik: dat 's tót rekréasie
Van myne impertinente geest.

WOBBETJE.

Zo speelt hy alle daag den beest.

FIELEBOUT.

Hou smoel, óf 'k zél 't je nóch iens leeren.

WOBBETJE.

Begin maar, 'k zél me wél verweeren.

VÓLKERT.

Hoor Fielebout, dit gaat niet aan;
 Te kyven, én zyn vrouw te slaan
 Zyn dingen, die geen man betaamen:
 Gy hoort u in uw bloed te schaamen.
 Ik heb u eerst dit huis gehoord,
 En zult ge alreeds dus in de buurt
 De pypen stellen, én uw wérken
 Verzuimen, daar ik kan bemérken,
 Dat gy al taam'lyk krygt te doen;
 't Lykt nérgens naar, 't is geen fatsoen.
 En zo gy dus tracht voort te vaaren,
 Zal ik myn goeddoen aan u spaaren.

FIELEBOUT.

Ja, Heerschop, maar...

VÓLKERT.

'k Weet van geen maar:
 Want gy hébt schuld, dat blykt te klaar;
 Dies zég ik, én ik zég 't met meenen;
 Gy zult u met uw' vrouw vereenen,
 En leeven, als een eerlyk man,
 Of andersints...

FIELEBOUT.

Maar, Heerschop, kan
 Men altyd, als ien hondsklink leeven?
 Zy heeft eerst tégens my gekeeven.

WOBBETJE.

Hy dreigde my het ierst te slaen,
 En, kyk; dat wil ik niet verstaen.

VÓLKERT.

Hy zal hem beet'ren.

WOBBETJE.

Ja hy trouwen!

Hy zél ook, kon hy 't sléchts onthouwen.

VÓLKERT.

Wel Fielebout, wat zég je 'er van?

FIELEBOUT.

'k Beloof haar, als een eerlyk man,
Nooit mit myn' vuisten meer te mérken;
Maar dan moest ik van daag niet wérken.

VÓLKERT.

De heele week niet, zo je wilt.

FIELEBOUT.

Nóch nimmermeer weêr zyn bedild.

VÓLKERT.

Neen, neen, ook hoef je niet te bórgen:
Ik zal uw vrouw, én huis verzórgen
Van kóst en drank, én alles, wat
U noodig zyn zal uit de stad;
Maar dan moest gy voor al niet kyven;
'k Moet hier in 't heim'lyk wat verblyven,
'k Wierd anders door uw reddement
Van de een' óf de ander ligt bekénd.
Dies moet gy my vooral niet mélden;
Ik zal 't u rykelyk vergélden.

FIELEBOUT.

Ik bén te vreên. Zie daer, myn Heer,
'k Wil dit én dat zyn; zo ik wéêr
Myn wyf slae. Ben je nou te vreeden?

WOBBETJE.

't Is 't ierst niet, dat je dat mit eeden,
Beloofd hébt, 't is sléchts veinzery.

FIELEBOUT.

Ik mien 't; zoen óf, jou malle pry.

VÓLKERT.

Nou Wobbetje, laet jou gezeggen.

WOBBETJE.

Zoen óf dan, wyl men 't by moe leggen.

FIELKBOUT.

Wat zo ziet, Allerbiefste myn!

Daar zou ien mutsje brandewyn

Op smaaken! wou men Heer iens klinken.

VÓLKERT.

Daar, wachtje slechts voor dronken drinken.

Dérde tooneel.

WOBBETJE, VÓLKERT.

WOBBETJE.

JA, gae vry heen. Ik zél het zo

Nóch niet vergeeten, neen bylo;

'k Beloof 't jou, veugel!

VÓLKERT.

Wilt ge u wreeken,

Zo doe het zonder veel te spreken,

Of dreigen, als ik hier niet meer

In huis bén: want het wérk is teêr,

Dat ik in 't zin héb.

WOBBETJE.

Mag men 't weeten?

VÓLKERT.

Hoor toe: u is nóch niet vergeeten,

Dat ik Lusyntje, 't eenig kind

Van Rykert, langen tyd bemind,

En opgepast heb, én haar' zinnen

Bewoogen, om my wéêr te minnen?

WOBBETJE.

Wél zou ik niet, 't is nou ien jaar,

Toen schorten 't niet, als an heur vaar.

VÓLKERT.

Zo doet het nóch.

WOBBETJE.

Dat ik as jy was,
 'k Zou weeten willen, óf ik vry was,
 Of vast, én 't wérk zo lang, én loom
 Niet laeten sleuren: 'k zou myn oom
 De meid ten houwelyk doen vraagen,

VÓLKERT.

Die is voorlang al afgeslaagen;
 En daarenboven heeft hy my
 Verboôn aan deeze vryery
 Niet meer te dénken, nóch te tillen,
 Nóch haar te spreekken.

WOBBETJE.

Watte grillen!
 Wél waarom dat tóch!

VÓLKERT.

Rykert wou,
 Dat zich myn oom verpligten zou,
 En boven dat verzeek'ring geeven,
 Dat ik alleenig na zyn leeven
 Zyn erfgenaam zou weezen, dat
 Myn oom zeer vreemd heeft opgevat:
 Wy hebben évenwél geduurig
 Bemind, tót Rykert in het énd
 De Zaak ontdékt heeft, nu omtrént
 Twé maanden óf wat meer geleeden:
 Nu wil hy haar met kracht besteeden
 Aan eenen Lubbert, ryk van goed;
 Maar gierig, én een' ouden bloed.
 Waarom hy op zyn plaats hier buiten
 Zyn' dóchter fluks heeft op doen sluiten,
 En meid, én knécht, én boer, én al
 Verboden, dat my niemand zal

Te woord staan, nóch van mynent wegen
 Een' brief ontfangen. Hoe verleege
 Wy beide zyn, kunt gy hier uit
 Wel gissen: want zo zy de bruid
 Met Lubbert wordt, bèn ik verlooren,
 En zy was liever nooit gebooren.
 Daarom heb ik een' vond bedacht,
 En hier deez' pruik, en rók gebragt.

WOBBETJE.

Wat zél die pruik, én rók? laet kyken.

VÓLKERT.

Dus zal ik die Dóktoor gelyken,
 Dis nu te Mei, hier uit dit huis
 Getrokken is. Ik moet kwansuis
 Den Dokter maaken.

WOBBETJE.

't Is te byster!
 Waerom Sinjeur?

VÓLKERT.

Om dat myn' vryster
 Zich zélve veinzen zal vol pyn,
 En hevig krank, ja stom te zyn.
 En 't is zo door de meid besteeken,
 Dat ik haar als Dóktoor zal spreekken,
 Om ons te hélpn uit de ly.

WOBBETJE.

Zo is de meid dan op jouw zy?

VÓLKERT.

Voorzéker.

WOBBETJE.

Ginder deur de boomen,
 Lykt wél ien dienstmeid an te komen.

VÓLKERT.

Och ja, zy is het zélf; myn bloed
 Verandert. Ik kryg nieuwe moed.

Vierde tooneel.*VÓLKERT, PIETERNEL, WOBLETJE***VOLKERT.**

Och Pieternél! wat nieuws? Hoe gaat 'et
Tót uwent tóch?

PIETERNEL.

Tót onzent staat 'et
Heel vreemd geschaapen Lubbert zou
Lusyntje gist'ren tót zyn' vrouw
Bedongen hebben. 't Huuw'lyk sluiten
Was van Sinjeur bestémd hier buiten,
Ten waar zy zich op onze raad
Geveinsd had in een' droeve staat
Van heevig krank, én stom te weezen;
Waarom haar vader straks om deezen
En geenén Dóokter zondt na stad;
Zélf Lubbert, Lubberts vriend, én wat
Zyn voeten sléchts kon reppen, Mélis
En Symen, Huibert, Klaas, én Knélis:
Sinjeur, Lusyntje, én ik alleen
Bewaarden 't huis. Ik dócht met één,
Deez' schoone kans dient waargenomen,
En sprak, op dat gy daar mogt komen,
Van die Dóktoor, die hier wél eer
Gewoond had, én ik prees hem zeer.
Ik wierd straks hier na toe gezonden,
En 'k wou, dat ik u had gevonden.

VOLKERT.

Och Pieternél! ik was belét,
En héden was eerst dag gezér,
Gelyk je weet, om op te passen.

PIETERNEL.

't Is zo, myn Heer, maar door 't verrassen

Van 't huuw'lyk sluiten, was 'er tyd
Nóch uitstél.

VÓLKERT.

Wél, ik ben verblyd;
Dat ik haar échter nu zal spreekén.

PIETERNEL.

Dénk daar uw hoofd niet meê te breeken,
De knécht, én boer van onz' Sinjeur,
Zult gy hier daat'lyk aan de deur
Wél hebben; maar 'k zou u niet raaden
Met hén te gaan, het kon u schaaden:
Want ziet, myn Heer, daar zyn uit stad
Zo veel Dóktoors ontbooden, dat
Gy ligtelyk bekénd zoud weezen:
Dóch wanhoop niet, daar zal naa deezen
Nóch wel een' goê gelegenheid
Voorvallen. Om u dit bescheid
Te bréngen, én dat gy zoudt hoopen,
Bén ik ten eersten uitgelopen.
Vólg blind'ling Jufvrouws raad; vaar wel,
En hou goê moed.

VÓLKERT.

Maar, Pieternel,
Kost gy een oogenblik hier blyven,
Ik zou Lusyntje een brief je schryven.

PIETERNEL.

Ik héb geen tyd. De boer, én knécht
Die moeten hier straks zyn: 't kon slécht
Uitvallen, én heel kwaalyk slagen,
Indien ze my hier by u zagen.

WOBBETJE.

Zo zou het, kind; gae heen sléchts, loop;
Jouw Jufvrouw zél door my zo 'k hoop,
Van Vólkert wél ien briefje krygen.

VÓLKERT.

Ei wilt me dat tóch niet verzwynen.

Op wat manier?

WOBBETJE.

Ik zél 't je wél
Beduijen, straks; maar Pieternél,
Hoor hier iens, 'k héb wat veur genoomen.
Kyk, daarom zo je ien man ziet komen
Tót jouwent mit ien zwarte py,
Of ouwerwétsche rók, zég jy
Dat hy die Dóokter hier te land is,
Dat hy ien man van groot verstand is,
En dat je 'ém ként.

PIETERNEL.

Waarom?

WOBBETJE.

Om réên;
Doe zo ik zég, én loop maar heen.

Vyfde tooneel.

WOBBETJE, VÓLKERT.

WOBBETJE.

Oor wat ik veur heb uit te wérken.

VÓLKERT.

Wat toch? Maar, naar ik kan bemérken
Zo komt de knecht van Rykert met
De boer daar ginder aan.

WOBBETJE.

Dat 's nét
Van pas. Loop in, gae jou versteeken
Daer om het hoekje, én hoor ons spreek.

Zésde tooneel.

HUIBERT, WOBBETJE, MELIS.

HUIBERT.

GOê dagen Zusje, met verlóf,

Neem my myn' vraag niet kwaalyk óf;
Woont hier een Dóokter?

WOBBETJE.

Wod je 'em spreekken?
Of had je graag jouw pis bekeeken?
Je ziet hiel blik!

MELIS.

De Dóchter van
Ons heerschip ryd 'er louter an;
Dés zongd hy ons om hum te haalen:
Hy zél hun' rykelyk betaalen,

WOBBETJE.

Ja wél de Dokter is juist uit.

MELIS.

O, séldremént dat is verbruid!

WOBBETJE.

Hy zou jou lui aars hiel wél slaagen.
Gien gaauwer zag je van je dagen.
Daer is gien kwelling in de mensch,
Of hy geneest ze straks nae wensch.

HUIBERT.

Ai zég ons, waar we 'ém zullen vinden,
Wy hebben haast.

WOBBETJE.

Hiel gaeren, vrinden.
Hy drinkt ien zoopje brandewyn
In gunse kroeg.

MELIS.

Dat het gien schyn;
Hy is 'er ligt uit vyzenteeren.

WOBBETJE.

O neen, 't is om zen keel te smeeren.
Hy mag de brandewyn, as brood;
Ook zou hy wel ien idioot,
Ien bormuil nae zen plunje lyken,
Men zou hum kwaelyk iens bekyken.

Hy gaet hiel slécht, en boersch geklied:
 De mieste ménschen dénken 't niet,
 Zo houdt men heer zen kunst verborgen;
 Het is te wongder! Ik zou zórgen
 Dat hy misschien niet zou verstaen
 Van daag mit jou daer heen te gaen.

HUIBERT.

't Is vreemd, dat die geleerde lieden,
 Het brein meest altyd raakt aan 't zieden;
 En dat hunn' wysheid deutgaans met
 Een weinig zótheid is besmèt.

WOBBETJE.

Zyn kuuren zyn niet óf te meeren!
 Hy veinst somwylen niets te weeten,
 En gaet daer by zo zéldsaem an
 Dat niet ien kranke bystand van
 Hum krygen kan, óf 't is deur slagen.
 En, kyk, nou is hy van die vlasgen
 Bezeeten; daerom moet je 'em slaen,
 Begeerje, dat hy meê zel gaen.
 Nóchtans doet hy hiel vreemde kuuren.

HUIBERT.

Maar hélpt hy hier wel van jouw buuren?

WOBBETJE.

O! 't is ien gaauw bevaaren man!
 Elk ien die spreekt 'er wongd'ren van:
 Men ken hum niet genoeg volroemen.

MELIS.

Hoe hiet hy tóch?

WOBBETJE.

Hy laet hum noemen
 Heer Fielebout.

HUIBERT.

Ik lach me slap,
 Heer Fielebout! Wat malle klap?
 't Lykt nérgens naar.

WOBBETJE.

Neen, zonder scheeren,
Hy steekt maar in gemiene kleëren,
Lyk all' de huis lui hier op 't land.

HUIBERT, *lachehende.*

Gelyk een boer?

WOBBETJE.

Maar mit verstand.

MELIS.

Maar is hy nérgens an te kennen,
Of we 'em ontmoetten? Kyk wy bennen
Verleegen om de vént, gantsch bloed!

WOBBETJE.

Hy draagt ien hooge spitse hoed,
En heit twee breede knévels.

MELIS.

'k Vat 'et?

Maar veul lui zouwen zeggen dat 'et
Onmeug'lyk was. Is 't ook al wis,
Dat deuze vent zo kunstig is?

WOBBETJE.

Of 't wis is? 't Is ien Sankt op aerde!
O Vaâr, men houdt hum zo in waerde:
Want onlangs heit hy nóch ien wyf
Gehulpen, dat al koud, en styf
Drie dagen had op stro gelégen;
Straks wierdt ze frisch, en weêr ter dégen.
Hy goot ze maar ien dróp vyf, zes
Van zékere olie uit ien flés,
Op 't slaep van 't hoofd, én streek heur' navel
Eu kólk van 't hart mit smout, én zwavel,
En strak stondt ze op, én liep daer heen.

MELIS.

Is 't meugelyk?

WOBBETJE.

Niet lang verleên,

Viel zék're jongen, hals en beenen,
 En kóp, en lénden op de steenen
 Aan stukken te Uittert van den Dom.
 't Vólk, dat 'et zag, zei straks: kom, kom
 Nae Fielebout mit deuze jongen.
 Zy brógten hum 'er by, én dwongen
 De vént mit slaen: want ziet, hy was
 Op die tyd kwintig; maar zo ras
 Had hy de jongen niet bestreeken,
 Of straks begon het kind te spreekén,
 En liep weêr speulen over straet.

MELIS.

Wel, wat je zégt!

WOBBETJE.

Hy weet ook raed
 Veur blinden, dooven, én veur stommen,
 Dat zy weêr by heur zinnen kommen,
 En zien, én spreekén.

HUIBERT.

Dit 's de man
 Die onze Jufvrouw hélpen kan!

MELIS.

Ja by den ellemém, hy is het,
 Indien hy maar zyn kunst zo wis het,
 En zo het waer is, dat je zégt!

WOBBETJE.

Ja tóch!

HUIBERT.

Ik dank je voor 't berécht.

WOBBETJE.

Myn raed veur al dient niet vergeeten;
 Onthoudt ze wél.

MELIS.

Hiel wél te weeten:
 Het schort slechts an ien eindtje hout.

WOBBETJE, in, en uit.

Wacht, wacht.

MELIS.

Wy zellen 't Fielebout
Wel leeren, by den elleménten;
Is 't hum mit slagen in te prénten.

WOBBETJE.

Daer is veur élk ien knuppel.

MELIS.

Puik!
Wanneer ik die iens récht gebruik
Zei ik die Dóokter oom wel dwingen
Dat hy....

WOBBETJE.

De Droes! ik hoor hum zingen!
Daer komt hy, hy moest myn niet zien!

MELIS.

Gae jy maar heen, laet ons betien.

Zevende tooneel.

FIELEBOUT, met een flésje brandewyn; HUIBERT, MELIS, elk aan een zyde.

FIELEDOUT, zingende.

*FRansche brandewyn is een lekker zoopje.
Kooren brandewyn die smaakt als varkens draf.
Hollander geef dan réden waarom koopje
't Lekker goed niet meer dat de Franschman gaf?
't Een is ongezond, 't ander heelt gebreeken;
Om je van de Rótzak wél te wreeken
Hebje 't met dien vond,
Of zo slechten grond,
Verkeeken.*

HUIBERT.

Myn Heer, indien wy 't moogen weeten,
Zyt gy Heer Fielebout geheeten?

FIELEBOUT.

Hae! watte?

HUIBERT.

Ons vraagen is alleen,
Of dat uw' naam is?

FIELEBOUT.

Ja, óf neen,
Naar dat jy lui wat mogt begeeren.

HUIBERT.

Wy komen hem ootmoedig eeren.

FIELEBOUT.

In dat geval bèn ik de man
Heer Fielebout.

MELIS.

Nou spreek hum an.

HUIBERT.

Myn Heer, gy zyt ons aangepreezen
Van iemand, die ons heeft geweezen
Na u, op dat ge ons by zoudt staan
In zaaken daar ons noodig aan
Gelégen is.

FIELEBOUT.

Wél, zo die zaaken
Myn handwérk, 't hovenieren raaken,
Wil ik jou dienen waer ik mag;
Exempto vrienden, deuzen dag.

HUIBERT.

Ai, zyt gedékt, Heer.

MELIS.

Séldreweeken:
Smak op, Dóktoor.

FIELEBOUT.

Neen, neen.

HUIBERT.

Het steeken
Der zon, in deeze zonneschyn,

Myn Heer, kon u ligt schaad'lyk zyn.

FIELEBOUT.

Wat steekt dit vólk vol sarmenyen!

HUIBERT.

Myn Heer, 't is om dat we ons verblyen
 Van u te zien; én dat we om raad
 Hier by u komen, dat bestaat
 In réden: want de gaauwe lieden
 Die ziet men over al ontbieden;
 En ons is wonder veel gezegd
 Van uw geleerdheid.

FIELEBOUT.

Jy hebt récht.
 Ik tart de gaauwste man in 't wérken
 Van énten, zuigen, bloemenpérken
 Te leggen, pallem scheeren....

MELIS.

Maar
 Men Heer....

FIELEBOUT.

't Is, als ik zég, ik spaar
 Geen arbeid: want op veel manieren
 Maak ik Figuren, Syffers, Dieren....

MELIS.

Daer kommen wy niet om; wel hoe!

FIELEBOUT.

Ik neem'er ook myn tyd weêr toe;
 Dóch niemand zel die zo goed maaken.

MELIS.

Maar kyk, wy weeten van de zaaken....

FIELEBOUT.

Wél, zo je van de zaaken weet,
 Zo weet je ook wel, hoe nét ik meet
 Ovaalen, Ronden....

MELIS.

Watte grillen!

Je fópt ons wat, mit ons te willen
Wys maaken....

FIELEBOUT.

'k Zég 't je zonder spót,
Ik héb 'er nimmer ien verbród.
Ik tart de tuinlui uit Iraalje,
En Vrankryk. O! dat 's maar kanaalje
By my!

HUIBERT.

Ai, spót tóch met ons niet,
Wy hebben haast.

FIELEBOUT.

Myn Vrienden, ziet,
Jy zoudt ook kunnen laeten wérken
By and're lui: maar tusschen pérken
En pérken is groot onderscheid.

HUIBERT.

Myn Heer, waar toe deez' malligheid?

FIELEBOUT.

Al wou je 't honderd tuinlui vraagen,
'k Wil met je wedden, zo zy 't zagen....

MELIS.

O, foei!

FIELEBOUT.

Zy zou wen zeggen,
Geen hovenier om deuze stad,
Ja in heel Neêrland is te vinden,
Die zo, als ik .... maar hoor ééns vrinden,
Ik roem niet veel, 'k ben niet gewént
Myn werk te pryzen.

MELIS.

Séldremént
Myn Heer, waar binnen jouw gedachten,
Dat jy jou zélfs zo klein gaet achten,
En van die beuzelingen spreekr,
Daer zulk ien kaerel in jou steekt?

Ien man der minnen!

HUIBEKT.

Die vermaarde
Welwyze, hooggeleerde, eerwaarde
Heer Dóokter Fieleboutius!
Foei, foei, 't is schande, dat je dus
Jouw weetenschappen gaat verbérgen,
Wanneer 'er jou de lui om vérgen.
Neen, Heer Dóktoor....

FIELEBOUT.

‘De vént is gék!

MELIS.

O ja, het is ien groot gebrék,
Heer Dókter....

FIELEBOUT.

‘Deuze mist zyn' zinnen.

HUIBERT.

Ai houd u tóch niet langer binnen,
En hélp ons voort.

FIELEBOUT.

Wel dit is vreemd!
Veur wie? óf my dit vólk hier neemt?

MELIS.

Veur wie? Of wy onnoozel waaren!
Veur 't geen je bént. Veur ien érvaaren
Dóktoor.

FIELEBOUT.

Dóktoor jou zélf, jou beest.
Ik ben 't myn leeven niet geweest.

MELIS.

Kedaer, daer hébje van zen kwinten!

HUIBERT.

Myn Heer, ai maak ons tóch geen sinten,
En dwing ons niet te doen 't geen ons
En jou zou rouwen.

FIELEBOUT.

Heb je een gons?

Waer toe zou ik jou lui tóch dwingen?

MELIS.

Tut zeer verdrietelyke dingen,
Zo jy jouw Dókterschop ontként.

FIELEBOUT.

Doe alles, wat je doen wilt vént:
'k Ben gien Dóktoor, nóch 'k wil 't niet weezen.

HUIBEST.

Ai lieve, laat u tóch beleezen,
Bekén het willig.

FIELEBOUT.

'k Raas van spyt!

HUIBERT.

Waarom te ontkennen 't geen gy zyt?

MELIS.

Waar toe all' deuze viezevaazen?

FIELEBOUT.

Ik loof je lui begint te raazen!
Een woord zo goed als tien; ik bén
Geen Dókter.

MELIS.

Wel, de pikken schén
De vént! Wy raên je, als vrinden, jókt 'er
Niet langer om, bin jy gien Dókter?

HUIBERT.

Zyt gy geen Dókter?

FIELEBOUT.

Neen, neen, neen.
Noch ééns neen; bén je nou te vreên?

MELIS.

Ik kan me langer niet betoomen.

HUIBERT.

Sa, sa, men moet 'er dan toe komen.

FIELEBOUT.

Hélp, hélp, hou op! O myn, men gat!
Men arm, myn lénden, 'k bén al wat

Jou lui belieft.

MELIS.

Je moet dit klouwen
 Ons deuze reis ten bésten houwen:
 Jy dwingt 'er ons toe, lyk je weet.

HUIBERT.

Myn Heer, 't is ons van harten leed
 Dat je ons de moeite hebt gegeeven
 Van u te slaan.

FIELEBOUT.

Wie beeft zyn leeven!
 Wat plaag is dat? heb jy lui lust
 Te lachchen, zo laet my in rust.
 Een ménsch met knuppels te overstemmen
 Dat hy Dóktoor is, kan niet klemmen:
 Of ben je met de kóp gekwéld,
 Zo blyf het; maar doe geen gewéld.

HUIBERT.

Hoe! geef je 't nóch niet op? ontkénje
 Op nieuw Dóktoor te weezen?

MELIS.

Ben je
 Gien Dókter?

FIELEBOUT.

Neen. De Drommel voer
 Me wég, men vrienden, 'k ben een boer,

HUIBERT.

En geen Dóktoor?

FIELEBOUT.

Och, neen ik, zéker.

MELIS.

Kom, weêr an.

FIELEBOUT.

Och! ik bén Aptéker,
 Dóktoor, Kwakzalver, Chirurgyn,
 En alles wat een ménsch kan zyn:

Veul liever, als die knuppelslagen
Te lyen.

HUIBERT.

Ik neem groot behaagen
Dat gy weêr tót u zelven zyt
Gekomen.

MELIS.

Ik bin ook verblyd.

HUIBERT.

Indien u deeze slagen smarten
Myn Heer, ik bid van gantscher harten,
Verschoon my.

FIELEBOUT.

Zéker schoon bescheid!

MELIS.

Men Heer, hou myn vrypóstigheid
Ten bésten.

FIELEBOUT.

Zouwen zy 't al liegen?
Zou ik my zélven wel bedriegen?
Dóktoor zyn, zonder dat ik 't wist?
Ai vrienden, ben je niet vergist?
Ben ik Dóktoor?

MELIS.

Ja, by men zoolen!

FIELEBOUT.

In 't openbaar, of in 't verhoolen?

HUIBERT.

In 't openbaar.

FIELEBOUT.

Maar in der daad?

MELIS.

Wis bin je ien Dókter. Wat ien praat!

FIELEBOUT.

Zie daer de Drommel poet me haalen
Zo ik het wist!

HUIBERT.

Daar zyn geen kwaalen
Ter waereld, die gy niet geneest.

FIELEBOUT.

Maer ben ik lang Dóktoor geweest?

HUIBERT.

Wis, én de béste die in 't land is.

FIELEBOUT.

Tóch, tóch!

HUIBERT.

Ja tóch, én wiens verstand is
Zo groot als dat van Hippokraat,
Of van Galénus.

FIELEBOUT.

Wat je praat!

HUIBERT.

Die alle ziekten kunt geneezen.

FIELEBOUT.

Wel ja, 't kost ook wel meug'lyk weezen!

MELIS.

Nou onlangs heb je ien vrouwménsch, zo
'k Gehoord heb, dat al lang op stro
Veur dood lag, maar wat in egeeven,
En straks begon ze weêr te leeven.

FIELEBOUT.

Ja, ja!

MELIS.

Nou korts genas je ien man,
Die te Uittert schielyk boven van
Den Dom op straet neêr viel an flarden.

FIELEBOUT.

Heu, heu!

MELIS.

Daerom kén ik niet harden
Dat jy zo weig'rig bent, je zélt
By de elleménten zo veul géld

Verdienen, as je zélf zelt willen,
 Wanneer je die verbrangste grillen
 Wilt laeten, én nae 't Heerschop toe
 Mit ons lui beijen heen gaen.

FIELEBOUT.

Hoe!

Ken ik 'er zo veul géld by winnen?
 Sus, sus, 'k begin me te verzinnen;
 Het was me onrschooren, zonder fuut
 Bén ik Heer Dóokter Fielebout.
 Allons, waar heeft men my ontbooden?
 Waer is myn Dókterschap van nooden?

HUIBEKT.

Wy zullen u geleiden by
 Een jonge dóchter, op dat gy
 Die hélpén zoudt.

FIELEBOUT.

Waar van? laet hooren.

HUIBEKT.

Myn Heer, zy heeft de spraak verlooren.

FIELEBOUT.

Ik heb die niet gevonden.

HUIBERT.

Ei,

Ei boert niet, kom, dat ik u lei.

FIELEBOUT.

Waer?

MELIS.

Dichre by, deur 't guntsche laentje,
 De darde hofsteê, daer dat vaentje
 Op de iene schoorstien staet. Kom an.

FIELEBOUT.

Wel, gae veur uit, ik volg je dan.
 Ik zel my met 'er haest verkleeden
 Om wat te lyken.

HUIBERT.

't Heeft zyn réden.
Maar laat ons tóch niet wachten.

FIELEBOUT.

Neen,
Ik ben straks by je, gae maar heen.

Achtste tooneel.

FIELEBOUT, VÓLKERT.

FIELEBOUT.

'DE Drommel haal zulk promoveeren!
Kwam ik daer ééns te vizenteeren,
Kreeg ik nóch meer! O seldremast
Heer Vólkert! 'k ben daer zo te gast
Geweest op knapkoek, daer de honden
Van stérven; dénk, ik ben gantsch wonden
Gedóktert tégen wil, én dank.

VÓLKERT.

Door wien?

FIELEBOUT.

Gantsch bloed! ik gae nóch mank!
Van heurlui, die daer van me scheijen.
Zy peuluwden my mit'er beijen,
En dwongen my perfors, ik zou
Straks meê gaen, om een' kranke vrouw,
Of stomme dóchter te geneezen.

VÓLKERT.

Hoor toe: zo gy myn vriend wilt weezen,
Moet gy 'er gaan, én deezen brief
In eigen' handen van myn lief
Lusyntje geeven. 't Was besteeken
Dat ik haar, als Dóktoor zou spreken
Van deezen dag, terwyl zy haar
Heel krank, én stom zou veinzen; maar
Dit toeval, én nóch and're zaaken
Doen my een ander voorneem maaken.

Jouw vrouw is flus voor my na stad
Gegaan: doe my de vriendschap, dat
Je me in dit voorval ook met eenen
Jouw hulp, én bystand wilt verleenen,
En met dit vólk gaat. Kom, ik zal
Je kleeden, dat je heel, én al
Een Dóker lykt, én vólder zeggen
Hoe dat je 't alles aan zult leggen.

FIELEBOUT.

Ik durf weréntig niet. Ik vrees
Veur slagen.

VÓLKERT.

Niet met allen: wees
Jy maar gerust. Daar 's niets te schroomen.
Hoe 't gaat, én wat 'er van mag komen,
Ik blyf jouw bórg, wees wel te moê.

FIELEBOUT.

Allons, dat gaet 'er dan nae toe!

Einde van het Eerste Bedryf.

Twéde bedryf.

Eerste tooneel.

PIETERNEL, RYKERT.

PIETERNEL.

MAar Heer, dit lyken vreemde zaaken:
Wat zullen all' die Dókters maaken?
Is de ééne, die jy hebt ontboôn,
Niet mans genoeg jouw kind te doôn?

RYKERT.

Zwyg stil, de ruimte kan niet schaaden.
't Geen de één niet weet, zal de ander raaden.

PIETERNEL.

Of vrees je, dat jouw dóchter al
Te lang naar jouw zin leeven zal
Zo ze al dit vólk heur hulp moest dérvén?

RYKERT.

Wat, wat! doen zy de ménschen slérven?

PIETERNEL.

Voorzéker Heer. Veel honden zyn
Der haazen dood: én waar het myn.
Zo wel als jouw zaak, 'k zou deez' dooren
Niet éénsjes willen spreekén hooren;
Maar wachten na den and'ren, die
Veel meer verstand heeft in zyn knie
Als all' deez' Dókters met hun allen.

RYKERT.

Wel, wat mag deeze flaers al kallen!

PIETERNEL.

Hoor hier men Heer: ik heb voor deez'
Een man gekénd, die klaar bewees,
En met goê réden kon beleggen,
Hoe 't is een misverstand te zeggen
Dat iemand stérft van ziekte; maar

In tégendeel bewees hy klaar
 Dat de oorzaak van de dood der kranken
 Der Dókt'ren onkunde is te danken.

RYKERT.

Zwyg stil, zég ik, jy schéndt hunne eer.

PIETERNEL.

't Is onderdaagsch gebeurd men Heer,
 Dat onze kat, door schrik, óf mallen,
 'k Dakvénster uit, op straat kwam vallen;
 Een ieder riep, de kat is dood:
 Want zy verroerde hoofd, nóch poot,
 En lag drie dagen zonder eeten,
 Of drinken in een hoek vergeeten;
 Tót dat ik daags daar naa vernam
 Dat zy weêr frisch te voorschyn kwam:
 Zo dat voorwaar 't geslacht der katten
 Voor heel gelukkig is te schatten
 Dat zy geen Dókters hoeven: want
 Die zouden haar straks meê van kant
 Geholpen hebben met purgeeren,
 En aderlaaten, én klisteeren.

RYKERT.

Voor 't lést, zég ik je, hou de bék,
 Eer dat ik jou de tong uit trék.
 Daar komen ze uit myns Dóchters kamer.

Hier moet de deur van de kamer geopend, en de Dókters te saamen praatruden, gezien worden.

PIETERNEL.

Een Vryer was voor haar bekwaamer
 Als all' de Dókters van het land:
 Haar' ziekte is énk'le minnebrand,
 Die nooit geen Dókter zal geneezen,
 Of 't moest een Liefdedókter weezen.

RYKEKT.

'k Zég dat je zwygt. Hoe zal 't hier gaan?
 Geef stoelen, én loop hier van daan.

Twéde tooneel.

RYKERT, D^r. SMULLER, PIETERNEL, D^r. NYPEWYN, D^r. RABBELAAR, D^r. TEEMER.

RYKERT.

OCh! hoe vindt gy myn kind, myn' Heeren?

Dr. SMULLER.

Wy komen haar te visiteeren,
En vinden, wyl 't u dient gezeid,
Haar lichchaam vol onreinigheid.

RYKERT.

Och! óch! wat kom ik niet te hooren!
Heeft zy haar' maagdom dan verlooren?

D^r. SMULLER.

Dat zég ik niet; maar dat haar bloed,
Ontsteeken, deeze krankheid voed.

RYKERT.

't Versta 't.

D^r. SMULLER.

Wy zullen raad gaan leeven.

RYKERT.

Sa knapjes, doe hier stoelen geeven.

PIETERNEL, tégens D^r. Smuller.

Gendag men Heer, bén jy hier meê?

RYKERT.

Van waar kén jy myn Heer al reê?

PIETERNEL.

Van dat hy lést met and're heeren
Kwam tot myn Meutjes viezenteeren.

D^r. SMULLER.

Hoe vaart haar zoon?

PIETERNEL.

Die 's buiten nood,
Hy vaart heel wél: want hy is dood.

D^r. SMULLER.

Hoe dood?

PIETERNEL, met een bedroefd gelaat.

Wél dood!

D^r. SMULLER.

Dat kan niet weezen.

PIETERNEL.

Hy hoeft geen Dókters meer te vreezen:
Want hy 's zo dood gelyk een Róg.

D^r. SMULLER.

Hy kan niet dood zyn, zég ik nóch!

PIETERNEL.

Hy leid in 't graf.

D^r. SMULLER.

Gy zyt bedroogen.

PIETERNEL.

'k Heb hem zien stérven voor myn oogen,
En hoedjens hélpen maaken, toen
Men 't lichchaam in de kist zou doen.
Ja 'k héb hem zélf na 't graf zien draagen;
Geloof je 't niet, je meugt het vraagen.

D^r. SMULLER.

Het is onmoog'lyk, 't heeft geen schyn
Van Waarheid, dat hy dood kan zyn.

Zich na de andre Dókters keerende.

Hippocrates zeidt immers klaarlyk,
Dat deeze ziekte, ook hoe gevaarlyk,
Nooit eindigt voor 't verloop van twé,
Of somtyds wel drie weeken meê;
Dóch nimmer vroeger, én 't is héden
Maar négen dagen nóch geleeden,
Dat hy eerst ziek wierd.

PIETERNEL.

Dat 's geen nood,
De knécht is lykewél vast dood.

RYKERT.

Zwyg snapster, voort van hier. Myn' Heeren,
 Ai wilt met érnst tóch consulteeren:
 En schoon het geen gebruik is, dat
 Men straks betaale, eer ik 't vergat
 Hier naa te doen, zie daar.

Hy geeft aan ieder ten stuk géld, dat zy élk op eene byzondere, en belachchelyke wyze aanmeemen.

PIETERNEL.

Wat géste?
 Ha, ha! De léste is nóch de béste!

Derde tooneel.

Dr. SMULLER, Dr. NYPEWYN, D^r. TEEMER, Dr. RABBELAAR.

Naa dat ze eenige beleefdhéden gepleegd hebben, gaanze zitten, én blyven een weinig tyd zonder spreekén; de eerste zyne tanden stookende, de twéde zyne knevels opstrykende, de dérde snuiftabak neemende, én de vierde hoestende.

D^r. SMULER.

WAt 's Amsterdam sints korten tyd
 In schat, én grootheid, door de vlyt
 Van goê regeering toegenomen?
 Ja, waar slechts de oorlóg niet gekomen,
 De uitlégging zou men nu misschien
 Ten naasten by voltimmerd zien,
 En dan mogt onze stad met eeren
 Wel voor de grootste stad passeeren.

D^r. NYPEWYN.

Van Neêrland wel; maar anders is
 Parys veel grooter, dat gewis
 In volkrykheid, Paleis en Hoven

Ons Amsterdam vér gaat te boven.

D^r. SMULLER.

In grootsheid van Paleizen, goed;
Maar Heer, wat de omtrék aangaat, moet
Gy weeten, dat het afgetékend,
De Voorstéén daar niet by gerékend,
Met zyne muuren sléchts omgord,
Zélf niet zo groot bevonden word.

D^r. NYPEWYN.

't Kan zyn. 't Is rechtévoort mooi weêrtje.

D^r. SMULLER.

Wat dunkt van dit Diemermeertje,
En van deez' schoone Maalibaan?

D^r. NYPEWYN.

Die staat my maar zo pas'lyk aan:
Want ze is te naauw van wandelwégen,
En al te vér van Stad gelégen.

D^r. SMULLER.

Wel waar, én hoe had gy die graag?

D^r. NYPEWYN.

Als die van 't Sticht, én in den Haag.
Maar waarom zyt gy, als voorheenen,
Op ons Kóllezie niet verscheeenn?

D^r. SMULLER.

Waar? in de Paauw? Om dat je 'er niet,
Als speelt, én smookt, én drinkt: want ziet
Ik hou veel van wat goeds te smullen.
Het drinken kan de buik niet vullen.

D^r. NYPEWYN.

Ik dronk'er gist'ren Rinsche wyn!
Geen Néktar kan zo smaak'lyk zyn!
Dan trouwens, 'k meen dat wy hem neepen!

D^r. SMULLER.

'k At Dingadag, neen' 'k héb my vergreepen,
't Was Maandag, van een jongen Haas;
Ze was Zo murw, als groene kaas!

Zie, 't meeste vollik hier te lande
 Verbraaden 't vleesch schier heel te schande;
 Maar op zyn Fransch doorspékt, pas gaar,
 Gansch niet gedroopt met boter; maar
 Sléchts met een' saus van eek, én péper:
 Ha! 't is een Konings eeten, zéper.

D^r. NYPEWYN.

Ik wil 't gelooven; maar 't is mis,
 Wanneer de wyn niet goed en is:
 De spys is nooit voor my bedurven
 Zo 'k maar wat lekkers heb te slurven:
 Een' goê dronk wyn, daar houd ik 't meê,

D^r. SMULLER.

Braân bout, én één Kappuin, óf twé
 Gefrikasseert, of mooi gebraaden,
 Is zéker meê niet te versmaaden.

Vierde tooneel.

RYKERT, D^r. SMULLER, D^r. NYPEWYN, D^r. TEEMER, D^r. RABBELAAR.

RYKERT.

Och Vrienden, de benaauwheid van
 Myn kind neemt nóch gestaadig an;
 Ja zo, dat zy niet meer kan spreekén,
 En ligt daar in zal blyven steeken;
 Ten zy men daar straks raad in schaff';
 Dies bid ik, scheid'er tóch wat af,
 En zég me, wat ik zal doen haalen
 Tót ligt'nis van myn' Dóchters kwaalen:
 Want ik heb deernis met haar' pyn.

D^r. SMULLER.

Nu dan, Confrater Nypewyrt.

D^r. NYPEWYN.

Confrater Smuller, ai, u lieden
 Zal 't woord wel doen.

D^r. SMULLER.

't Zal niet geschieden,
Confrater Nypewyn.

D^r. NYPEWYN.

Nóch ik,
'k Zal niet eerst spreken, waarelik.

D^r. SMULLER.

Confrater Rabb'laar...

D^r. NYPEWYN.

Frater Teemer...

RYKERT.

Me dunkt, dit gaat hoe langs hoe vreemer!
Och, Heeren Dókters, hélp't haar maar,
En laat die sérmonyen daar.

D^r. SMULLER, *met de anderen te gelyk.*

Uw' Dóchters ziek't, naar dat wy raamen...

D^r. NYPEWYN.

De béste raad van ons al t' saamen...

D^r. TEEMER.

Om van haar' kwaal met onderscheid...

D^r. RABELLAAR.

Naa dat wy alles overleid...

RYKERT.

Houdt Heeren, zachtjes met malkander,
Zo 't u belieft, én de een naa de ander.

D^r. SMULLER.

Myn Heer, wy hebben wyd, én breed
Gesproken van uw Dóchters leed,
Of ziekte; én myne raad zou weezen,
Dewyl die voortkomt, én gereezen
Is uit verhitting van het bloed
Dat gy haar daat'lyk laten doet.

D^r. NYPEWYN.

Dat zou ik gantsch niet approbeeren:
Het laten zou haar kwaal vermeeren,
Vermits haar' ziekte geensints uit

Verhitting; maar verrotting spruit.
Dies zoud ik raaden tót purgeeren,
En geeven haar tien, twaalf klisteeeren.

D^r. SMULLER.

Zo gy haar nu purgeeren doet,
Zyt gy haar kwyt.

D^r. NYPEWYN.

Och armen bloed!
Zy is om hals, doet gy haar laten.

D^r. SMULLER.

Wel wat mag deeze man al praaten?

D^r. NYPEWYN.

Zo praat ik. En 'k zal niet ontzien
Om, als 't u lust, u 't hoofd te biên
In alle slach van weetenschappen.

D^r. SMULLER.

Gedénkt u wél met al uw snappen
Aan die persoon, die ge onlangs deedt
Ad Patres vaaren.

D^r. NYPEWYN.

Gy vergeet
De Jufvrouw, die gy voor drie dagen
Na de an'dre waereld hebt doen dragen.

D^r. SMULLER.

'k Heb u myn' raad geopenbaard.

D^r. NYPEWYN.

'k Heb myn gevoelén u verklaard.

D^r. SMULLER.

Indien ge uw Dóchter niet op héden
Doet laten, lét wél op myn' reden;
Zo weet, dat zy straks stérven moet.

D^r. NYPEWYN.

Zo gy uw' Dókter laten doet,
Zal zy geen kwartier uurs meer leeven.

Vyfte tooneel.

RYKERT, D^r. TEEMER, D^r. RABBELAAR.

RYKERT.

‘Wien dien ik hier geloof te geeven?
 En wélk is 't heilzaamste besluit,
 Dat my staat te verkiezen uit
 Twé raaden, zo zeer tégenstrydig?
 Gy Heeren, 'k bid u, weest onzydig,
 En rédt me uit deez' verwarring: zég
 My eens, naar dit stil overlég,
 Wat u het raadzaamst' dunkt te weezen,
 Om myn Lusyntje te geneezen?

D^r. TEEMER, *langzaam spreekende.*

Myn. Heer., in. voor-val-len van. aart.
 Als. dee-ze., moet. men. met. be-daard.
 Ver-stand, én. voor-be-dach-re. zin-nen.
 Een. zo. ge-wig-tig. wérk. be-gin-nen;
 Dé-wyl. een'. fout. in dit. ge-val.
 Veel'. ram-pen. met. zich. slee-pen. zal.

D^r. RABBELAAR, *rad spreekende.*

Dat 's waar. Men moet voorzigtig weezen:
 Want zwaare krankheên te geneezen,
 Dat is bylo geen kinderwérk:
 En, ééns gemist het réchte pérk,
 Is 't zwaar om zulks te recht te bréngen,
 En 's lyders leeven te verlénge;

Experimentus periculosum.

Dies moet men, want haar ziekte is zwaar,
 De zaak wél overweegen, naar
 Behooren daar af rédeneeren,
 Natuur, én aart der kranke leeren:
 De ziekte nét afleiden uit
 Haare oorspronk; om zo tot besluit
 Der hullepmiddelen te komen.

Dus werde op alles acht genomen

RYKERT.

'De één, loopt te póst, én de aêr te voet,
Kruipt loomer, als een' Schildpad doet.

D^r. TEEMER.

Zo. dat. ik., om. ter. zaak. te. blyven,
Uw. Dóch-ters. ziek-te. zou. be-schry-ven
Te. zyn. een A-la-li-a, daar
Me. een Chro-ni-cus. by. wordt. gewaa.r,
Ge-teeld. uit. zé-ke-re. ver-slym-de
Be-dor-ve. ne. én. te. saam. ge-lym-de
Hu meu-ren., die. al-léngs-kens. naar.
't Ab-do-men. schie-ten. by. élk-aâr.

D^r. RABELLAAR.

En naa dat deeze kwaâ humeuren
Aldaar vergaard zyn, zal 't gebeuren,
Dat zy bywylen door het vuur
Der aangestookene natuur
Gaar zieden, waar uit deeze dampen
Dan opwaarts steigeren, én klampen
Het brein met groot gewéld aan boord.

D^r. TEEMER.

Dies. moet-men. deez'. hu-meu-ren. voort.
Lós. maa-ken., eer. dat. zy. ver-sty-ven,
En. uit. ge darm-te. én. maag-krop. Dryven.
En. daar. toe. zyn. Ju-lep-pen. goed,
Die. ge. in. Garft-wa-ter. mén-gen. moet,

D^r. RABELLAAR.

Daar na zo zal men het klisteeeren,
Het aderlaaten, én 't prugeeren
Ter hand slaan, dat zo meen'ge reis
Hervat zal worden, als naar eisch
Der ziekte noodig wordt bevonden.

D^r. TEEMER.

On-aan-gezien. dit. al-les. konden.
Haar. Kwaalen. haar. doen. sterven.; maar.

't Zal. u. ver-troos-ten. dat. gy. haar.
Het. lee-ven. naar. de. kunst. deed. dérvén.

D^r. RABELLAAR.

't Is béter naar de kunst te stérven,
Dan tégens régelen, én maat
Te leeven in gezonde staat;
Gelyk gy zélver wel kunt peinzen.

D^r. TEEMER

Dies. heb-ben. wy. u. zon-der. veinzen.
Ons. oor-deel., zo. dat. waar-lyk. leit.
Gantsch. o-pen-har-tig-lyk. gezeid.

D^r, RABELLAAR.

En u geraên, als onzen Broeder,
Of als een kind doet aan zyn' Moeder.

RYKERT, tégens D^r. Teemer, heel langzaam.

Ik. dank. u. zeer. voor. 't. on-der-richt.

Tégeus D^r. Rabbelaar, heel haastig.

En 'k bluf op 't hoogst aan u verpligt.

Zésde tooneel;

RYKERT, PIETERNEL.

RYKERT.

BRust, heen, loopt saamen veur Sint Féltén!
Ja wél, het hoofd ryd my op stélten
Van all' die Dókters. Ik word zót,
En sta te kyken als Piet Snót.
'k Bén nou zo wys, als van te vooren.
Maar wat gekérm komt my ter ooren!

PIETERNEL.

Och, óch! men Heer, uw Dóchter! óch!

RYKERT.

Och, Pieter-nél! wat lét 'er tóch?
Och, óch, wat lét 'er? óch laat hooren!

PIETERNEL.

Och had ze sléchts de spraak verlooren!
 Maar zy krygt élk een oogenblik
 Zulke overvallen, dat ik schrik
 Om 't jou te zeggen; 't staat te vreezen
 Of 't ligt het moerspul wel mogt weezen!
 Ze woelt, ze heeft geen rust in 't béd;
 Maar vliegt 'er uit, én wil te met
 Haar zélf verhangen, óf doorsteeken!

RYKERT.

Och! óch! het hart schynt my te breeken
 Dat ik het hoor verhaalen sléchts!
 De Koekkoek schén die luije knéchts!
 't Is ruim drie uren, dat zy t'saamen
 Aler deeze and're Dokters kwamen,
 Gegaan zyn om een vreemd Dóktoer
 Hier in de buurt, die, naar ik hoor,
 Heel wond're kuuren kan bedryven;
 Maar 'k weet niet, waar die guits nou blyven!

PIETERNEL.

Geloof my, Heer, het is maar wind
 Met al die Dókters: want jouw kind
 Schort heel wat aârs, als and're kranken.
 Roobarber, Séneka, óf dranken
 Zyn haar ondienstig; maar een frisch
 Jong kaerel, die zy gunstig is,
 Zou de allerbêste pleister weezen,
 Om zulke ziekten te geneezen.

RYKERT.

Wel snapster, is zy nu in staat
 Om haar te trouwen? dat 's een praat!
 Ook wou zy niet, toen 'k een byzonder
 Ryk Weênaar wist.

PIETERNEL.

Dat is geen wonder.
 Een vént, daar zy geen zin in het.

Trouw haar met Sinjeur Vólkert, 'k wéd
Dat zy 'er wel mee is te vréden.

RYKERT.

Met zulk een lóskóp, zonder réden,
En zonder géld? ze is niet veur hem.

PIETERNEL.

Maar 't géld geeft hier nóch grooter klém.
Zyn schatryke Oom leit op het stérven,
En daar moet hy al 't goed van érvén.

RYKERT.

Dat's hachchelyk: want zulks hangt al
Aan de uitslag, hoe die 't maaken zal.
Dies acht ik de erf'nis, dus te komen,
Zo veel, als wind, én yd'le droomen.
Maar 't geen men heeft, dat heeft men wis,
Daar 't krygen heel onzéker is.

PIETERNEL.

Men Heer, wil dit van my onthouwen,
Dat altyd in het stuk van trouwen
't Genoegen, zo men 't wél bezéft,
't Bezit van rykdom overtréft:
Altoos voor my, 'k zou, én met réden,
My liever in den écht besteeden
Met een, die 'k lief had, zonder schat,
Dan met een, die 'k niet lief en had,
Al had hy honderd duizend gulden.

RYKERT.

Dat 's goed, dat kan ik heel wél dulden
Veur jou. Doe jy, zo jy 't verstaat;
Maar maak van Volkert geen meer praat,
Nóch kom myn voorneem niet beletten,
Ofk zal jou doen in 't Spinhuis zetten.

PIETERNEL.

In 't Spinh uis zéker! Dat was mooi.
Wél hoe? ik ben geen ligte kooi.

RYKERT.

Fluks voort, pas op myn kind, loop heenen.
Och, óch, me dunkt ik hoor haar steenen!
Och Huibert! kom je nóch eens weêr?

Zévende tooneel.

MELIS, RYKERT, HUYEERT.

MELIS.

OSéllémét, wees bly, men Heer:
Want zie wy bréngen jou de béste
Dóktor ter waereld meê ten léste,
Die wonderlyk op staende voet
De doode lui weêr leeven doet.

RYKERT.

Ja! maar waarom komt hy niet binnen?

HUIBERT.

Men Heer, hy is wat vreemd van zinnen.
Daar stonden and're Dókters aan
De poort, dies hy niet in wou gaan,
Om dat hy niet bekénd wil weezen.

RYKERT.

Wat hoeft hy voor dit vólk te vreezen?
Zy gaan te rug. Hoe noemt men hem?

HUIBERT.

Heer Fielebout.

RYKERT, tégens Mélis.

Ik hoor zyn stém;
Ga laat hem in.

HUIBERT.

Maar gy moet weeten,
Hy is somtyds gelyk bezeeten;
Zo als je uit zyn' manier van doen,
En kleeding strakjes zult bevroên:
Maar zyn verstand is niet te gronden!
Zyn weêrgâ wierd'er nooit gevonden!
Hy 's kwintig; maar een doorleerd man!

Achtste tooneel.

MELIS, RYKERT, FIELEBOUT, als een Oudwétsche Dóokter, met een hooge spitse hoed op. HUIBERT.

MELIS.

MEn Heer, hier komt de Dóokter an!

RYKERT.

Sta ruim, dat ik hem ga ontmoeten.
Myn Heer, ik kom u feest'lyk groeten,
En 'k bèn op 't allerhoogst verblyd,
Dat gy alhier gekomen zyt:
Want zie myn Dóchter wil verscheijen.

FIELEBOUT.

Hippocratés zeyd, dat wy beijen
Onz' luizen zullen dekken

RYKERT.

Wat?
Hippocratés! waar zeyd hy dat?

FIELEBOUT.

Waar dat hy 't zeyd?

RYKERT.

In wat kapittel?

HUIBERT.

Men Heer, je zult door dit gekittel
Tót vraagen, maaken dat hy all'
Zyn' weetenschap verlooch'nen zal.

FIELEBOUT.

In wat kapit...

RYKERT.

Hou 't my ten goeden...

FIELEBOUT.

Neen, in 't kapittel van de hoeden,
Daar hy ons 't hoedemaaken leert.

RYKERT.

Dewyl 't Hippocrates begeert,
Zo doe ik 't; maar wie komt ons stooren?

Négende tooneel.

Pieternel, Fielebout, Rykert, Huibert, Melis.

PIETERNEL.

MEen Heer, daar zyn nóch zés Dóktooren
Uit stad. Beliefje, dat ik ze in
Zal laten?

FIELEBOUT.

Heb je dat in 't zin,
Zo gaa ik daat'lyk heenen stappen:
Want, zie, ik wij myn' weetenschappen,
Die ik veur my hou, als wat goeds,
Niet openbaaren aan die bloeds.
Zou ik my méngen met die gekken?

RYKERT.

Loop, Mélis, zég, dat zy vertrekken.
Maar hoe veel Dókters hebje in stad
Dus aangesprooken?

HUIBERT.

Wie zou dat
Op acht, óf tien naa kunnen weeten
Myn Heer: want jy had ons geheeten
Dat wy de ruimte brógten, dies
Zyn wy straks zondér tydverlies
Gegaan by die wy vinden konden,
Of wélkers naamen dat wy vonden
Geschreeven aan de deur.

Tiende tooneel.

PLEUNTJE, FIELEBOUT, TRYNTJE, MELIS, RYKERT, PIETERNEL, HUIBERT.

PLEUNTJE.

MEn Heer!

Men Heer, daer zyn 'er nóch al meer!

FIELEBOUT.

Wat? Dókters?

PLEUNTJE.

Ja.

FIELEBOUT.

Ik ben verlooren!

TRYNTJE.

De wég die grimmelt van Dóktooren...

MELIS.

En, die veur de deur staan, willen niet
Vertrekken, eer je schyven schiet.

RYKERT.

Ja wél, ja wél! het lyken droomen,
Van waar nou al die Dókters komen.
Loopt beije gaâr, loopt heen, gezwind,
En geeft 'er dit. Zég, dat myn kind
Wat sluimert, dat ik om veel zaaken
Haar niet zou willen wakker maaken.
Terwylen zel jy, Pieternél,
Eens zien, of haare zwakheid wél
Toelaaten wil haar hier te sturen.

PIETERNEL.

Genoeg; ze kan in 't béd niet duuren;
Maar loopt het huis staag op, én neêr.

RYKERT.

Loop, lei haar hier.

PIETERNEL.

Ik zal.

Élfde tooneel.

RYKERT, FIELEBOUT.

RYKERT.
 MYn Heer,
 Ik héb een Dóchter...

FIELEBOUT.
 Dat 's geen wonder.

RYKERT.
 Maar Heer, ze is onlangs heel bijzonder,
 En op een ongeleegen' tyd
 Zeer ziek geworden.

FIELEBOUT.
 'k Ben verblyd,
 Dat zy, tót lig'tnis van haar smarten
 Myn hulp begeert; ja 'k wensch van harten
 Dat gy, én al uw huisgezin
 Myn hulp van nooden hadden in
 De grootste krankheid, om ter deegen
 Te kunnen toonen, hoe geneegen
 Ik te uwen dienst bén met myn' kunst.

RYKERT.
 Ik bén u dankbaar voor die gunst.

FIELEBOUT.
 Hoe is uw Dóchters naam?

RYKERT.
 Lucina.

FIELEBOUT.
Lucina? Nominus latina!
 Een schoone naam, om zonder pyn
 Gemédikamenteert te zyn.

RYKERT.
 'k Zal eens gaan zien waár zy mag toeven;
 Ik kom straks weêr.

FIELEBOUT.

't Zal niet behoeven:
'k Verwacht haar, én met groot plaizier
Met al myn' médesynen hier.

RYKERT.

Dat 's goed; maar ik kan niet verzinnen
Waar dat die zyn.

FIELEBOUT, op 't voorhoofd wyzende.

Die zyn daar binnen.
Lusina! En uw' naam?

RYKERT.

Myn' naam
Is Rykert te uwen dienst.

FIELEBUOT.

Bekwaam?

RYKERT.

Gereed...

FIELEBOUT.

De Dókter zonder kranken,
Heer Fielebout doet u bedanken.

Twaalfde tooneel:

FIELEBOUT, RYKERT, PIETERNEL, LUSYNTJE.

FIELEBOUT.

IS dit de zieke?

RYKERT.

O ja 't, myn Heer;
Ik héb geen and're kinders meer
Als haar; dies zo 'k haar kwam te dérvén,
Zou ik van énk'le hartzeer stérvén.

FIELEBOUT.

Zy moet haar wachten, zo zy kan,
Te stérvén zonder de órdre van

Den Dóokter.

RYKERT.

Stoelen.

PIETERNEL.

Heer, hier bennen
Al stoelen.

FIELEBOUT.

Zéker, 'k moet bekennen
Dat deeze patiént 'er niet
Onsmaakelyken uit én ziet.
Men zou 't met zulk een meisje klaaren,
En wél een' zieke bruid méê spaaren.

RYKERT.

Gy doet haar lachchen, Heer.

FIELEBOUT.

Dat 's goed!
Wanneer een Dóokter dat maar doet,
Dat by de zieke door zyn spreken
Doet lachchen, dat 's een heel goed téken!
Wel nu, wat is 't? Waar ben je ontstéld?
Wat voor een' ziekte is 't, die u kwélt?

LUSYNTJE.

Han, hi, hon, han.

FIELEBOUT.

Wat zég je? watte?

LUSYNTJE.

Han, hi, hon, han.

FIELEBOUT.

Wat taal is datte?

LUSYNTJE.

Han, hi, hon, han.

FIELEBOUT.

Wat gaat jou aan?
Han, hi, hon, han, kan niet verstaan.
Dit is een witte met een zwarten,
Wel hei, dit zyn verbruide parten!

RYKERT.

Heer, dit 's haar ziekte, dat je 't vat:
 Ze is stom geworden zonder dat
 Men de oorzaak daar van weet; dit kwellen
 Heeft haare trouwdag uit doen stellen.

FIELEBOUT.

Wel waarom dat tóch?

RYKERT.

Om dat hy
 Die haar zal trouwen, wil dat zy
 Haar' spraak eerst weêr heeft, als voor deezen.

FIELEBOUT.

Gantsch bloed! dat moet een gékskap weezen
 Die kwaad vind dat zyn vrouwtje stom,
 En zonder spraak is. Och waarom
 Ben ik zo lukkig niet, dat Wobbe
 Die ziekte heeft, die réchte slobbe?
 'k Verzéker je, dat ik myn' vrouw
 Daar nimmer van geneezen zou.

RYKERT.

'k Geloof het; maar indien 't kan weezen,
 Myn Heer, ai wil myn kind geneezen.

FIELEBOUT.

Zyt onbevreesd; maar zég, haar' kwaal
 Benaauwt haar die ook?

RYKERT.

Te eenemaal.

FIELEBOUT.

Dat is zeer goed! voelt zy by vlaagen
 Geen pyn?

RYKERT.

Meer, als zy kan verdraagen.

FIELEBOUT.

Dat is zo veel te béter; maar
 Gaat zy somtyds, je weet wél, waar?

RYKERT.

Ja.

FIELEBOUT.

Overvloedig?

RYKERT.

Ja.

FIELEBOUT.

Dat 's wys'lyk
Gedaan; maar de afgang is die prys'lyk?

RYKERT.

Dat weet ik niet, myn Heer: want ziet
'k Versta my op die zaaken niet.

FIELEBOUT, tégens Lysyntje.

Geef my uw' hand. Ik zal 't haast weeten.
't Is aan de pols wél af te meeten,
Dat uwe Dóchter stom is, Heer:
Zy is zo stom gelyk een Beer.

PIETERNEL.

Is 't meug'lyk? wat geleerder kaerel!
Het is een man, gelyk een paerel!
Hy raadt het straks.

RYKERT.

Laat hem betien.

FIELEBOUT, heen en weêr wandelende.

Heum, heum ! Wy gaauwe Dókters zien
En kennen daat'lyk alle kwaalen.
Een laf bék zou staan hebben maalen,
En zeggen heel verbaasd: 't is dit,
't Is dat; maar ik schiet récht in 't wit,
En zég u, dat uw Dóchter stom is.

RYKERT.

Maar zég my ééns, wat de waarom is,
En hoe dat komt

FIELEBOUT.

Een' kleene zaak:
't Komt daar van daan, dat zy de spraak

Verlooren heeft.

RYKERT.

Dat 's wél, verloren;
Maar 'k wou graag de oorzaak daar van hooren.

FIELEBOUT.

Al de oudste Dókters zeggen dat
Het voorkomt door ik weet niet wat
Belém'ring van de tong, geheeten...

RYKERT.

Maar 'k wouw jouw oordeel daar van weeten.

FIELEBOUT.

Ha! Aristoot'les zeid daar van
Heel fraaije dingen; maar men kan...

RYKERT.

'k Geloof het.

FIELEBOUT.

't Was een man der mannen!
Een groot man, die vyf zés paar spannen,
Ja hoofd, én schouders grooter was
Als ik.

RYKERT.

Hoe komt dat hier te pas?

FIELEBOUT.

Ik zal 't u zeggen, hoor: de tonge
Die wordt belemmerd door de longe,
Wanneer de long, door zék're vocht...
En deeze vocht wêêr door de locht
Bedurven..., zékere humeuren
Paccantes straks de longpyp scheuren,
En barsten doen, waar door 't geluid...
Peccantes, Heer... Dit woord beduid...
Om u de moening uit te leggen...
Humores, Heer, dat is te zeggen...
Peccant hamores, éven... als
De dampen, die in iemands hals
Verstopt... óf liever... als bevrozen,

Niet door de *pores* zyn te loozen...
 Als by manier van spreekken zyn...
 Maar *a propos*, spreek jy Latyn?

RYKERT.

Neen niet met al.

FIELEBOUT.

Verstaan, nóch spreekken?

RYKERT.

Neen, niet een woord.

FIELEBOUT.

Een zeer goed téken!
 Hoor toe: ik zal u zeggen dan.

*Cabricias est Soliman,
 Catalamus, cór; ego, Pater;
 Humores, Adolescens, Mater;
 Amares, arcu, thuram, nós,
 Amarent, avus, gener, vós:
 Est, vivo, vixi, victum, vólvo,
 Haec Musa, pollex, femur, sólvo,
 Sedicem est puëlla, flos,
 Nominativo ego rós.*

Dit is gezeid, dat deeze dampen,
 Als de oorzaak van jouw Dóchters rampen,
 Wanneer die, zég ik, op een' ry
 Passeeren deur de linker zy,
 Alwaar de léver is geleegeen,
 En eind'lyk met veel ommewégen
 De réchter zyde, daar het hart,
 Gelyk gy weet, gevonden werd,
 De maag benaaud maakt, én doet zweeten...
 De maag wordt in 't Latyn geheeten
Cubitus, die deur 't zweeten beeft;
 Vermits dat zy gemeenschap heeft
 Met *Nasmus*, dat 's in 't Grieksch te zeggen
 De harsenen, die onder leggen;
 Die de ader *Cavus*, in 't Hébreuws

Cubiculum, goed rond, goed Zeeuws,
 In haaren wég ontmoet, én laten
 De long vervuld met *Omoplaaten*;
 Waar door... Ik bid u, luister toe.
 Waar door die damp... 't ver hémelt moê
 Van spreken... lét op deeze réden,
 Door zékere kwaadaardighéden,
 De tong belét, als door een rook...
 Neem acht hier op

RYKERT.

Zo doe ik ook.

FIELEBOUT.

Door zékere kwaadaardighéden
 Veroorzaakt door... Lét op myn réden.

RYKERT.

Zo doe ik ook.

FIELEBOUT.

Veroorzaakt door
 De *activiteit* der tong..., 't gehoor
 Belét eerst in de hollighéden
 Der harsenen, récht na benéden
 Schiet na de *Nares*, én van daar
 Weér opwaarts stygen by malkaâr,
 Met *ossabandus*, *fél est fixum*,
Potarinum est quipsa frixum.
 Dit 's, naar myn oordeel, de oorzaak van
 Jouw Dóchters stomheid.

RYKERT.

Ja, dat kan
 Wel weezen, maar daar 's onder allen
 Een ding, dat my niet heeft gevallen:
 Dat 's, daar gy van de léver, én
 Van 't hart spraakt: zie, myn Heer, al bén
 Ik juist geen Dóchter, dunkt me, op 't kwaadste
 Genomen, dat jy die niet plaatste
 Zo als die in der daad zyn: want

Het hart pleeg aan de linkerhand,
De léver, zo 'k héb hooren zeggen,
Staâg aan de réchter zy te leggen.

FIELEBOUT.

Dat was veur deezen zo wel, maar
Wy hebben dat sints altegaâr
Veränderd, én het onderst' boven
Gekeerd, zoudt gy dat wel gelooven?

RYKERT.

Zo leit het hart nou, naar ik hoor,
Hier in de réchter zy, Dóktoor?

FIELEBOUT.

Hoe anders?

RYKERT.

O! 'k had van myn leeven
Dat niet gehoord! Wilt my vergeeven
De onweetendheid...

FIELEBOUT.

Ai, niet een brui!
't Is juist niet noodig, dat jy lui
Zo hoog geleerd bent, als Dóktooren.

RYKERT.

Zo is 't; maar om geen tyd verlooren
Te laten gaan, myn Heer, wat vindt
Gy voor de ziekte van myn kind
Geraân te doen?

FIELEBOUT.

Heeft zy voor deezen
't Geschreeven schrift wel kunnen leezen?

RYKERT.

Dat heeft zy op haar duim, het Fransch
En Duitsch al éven goed bykans.

FIELEBOUT, *haar een brief geevende.*

Laat my begaan. Daar zoete meisje,
Lees, zo je kunt, dit schrift een reisje.

Tégens Rykert, hem ter zyden trekkende,

't Is een remédie, die in 't kort
Haar hélpen zal aan 't geen haar schort,
Zo zy ze vólgt. Wél nu hoe gaat 'et?
Hébt gy de zin gevat? Hoe staat 'et
U aan? spreek op.

RYKERT.

Maar Heer, ze is stom.

FIELEBOUT.

't Is waar; maar 'k docht 'er niet meer om.
Zoudt gy van die Aptékers pillen,
En droges wél inneemen willen?
Zy knikt heel blydelyk van ja.
Dies is myn' raad dat gy haar dra
Na 't béd toezéndt, en zonder toeven
Een pintje Spaansche sék doet proeven;
En vindt ze 'er smaak in, geef haar dan
Noch onbeschroomd twé ming'len van,
Met anderhalf pond nieuwe vygen,
Of makarons, kunt gy ze krygen,
Om in de wyn te weeken, óf
Nieuwbakken wittebrood, heel gróf
Gebuild, én hart geroost van buiten,
Om meê te soppen.

RYKERT.

Wat viertuiten
Heeft dat, myn Heer? Waar toe zal 't zyn?

FIELEBOUT.

Weet gy niet, dat 'er in de wyn,
En in het brood een' simpatie,
Of een verborgen' kracht steekt, die je
Doet spreken eer je 't dénkt. Men ziet
Het ommers, als een Perrekiet,
Of Papegaai daar van komt te eeten,
Dat zy dan straks te klappen weeten,
En spreken leeren.

RYKERT.

Dat is waar.
 Kom, Pieternél, kom, maak het klaar.
 Tap wyn, haal brood, én doe het braaden,
 Gelyk de Dóokter heeft geraaden.

FIELEBOUT.

Ik kom hier te avond, óf ligt eêr,
 Zo 'k kan, met myn Aptéker weêr;
 Om dan te zien, hoe zy zal vaaren,
 En hoe wy 't vorder zullen klaaren.

RYKERT, *hem een stuk géld geevende,*
 Myn Heer...

FIELEBOUT, *het géld eerst weigerende, en daar na , met een staatig aangezigt aanneemende.*

Ik loof niet dat je 't mient!
 Héb dank; maar 't was nóch onverdiend.

Einde van het tweede Bedryf.

Dérde bedryf.

Eerste tooneel.

VÓLKERT, als een Aptéker; FIELEBOUT, als een Dóokter gekleed.

VÓLKERT.

ME dunkt, dat ik in deeze kleêren
 Wel voor Aptéker kan passeeren:
 Want nademaal haar vader my
 Heel weinig heeft gezien, zal hy
 Me, aldus verkleed van tóp tót teenen,
 Zo ligt niet kennen, zou ik meenen.

FIELEBOUT.

Dat 's buiten twyffel, én gevaar.

VÓLKERT.

Ik wénschte alleen'lyk, dat ik maar
 Een woord vyf zés Latyn' kost spreken:
 Op dat myn' réd'nen wat geleeken
 Naar die van een geletterd man.

FIELEBOUT.

Ai lieve, steur jou daar niet an.
 Jouw zwarte pruik, én deeze kleêren
 Doen jou genoegzaam transfórmeeren,
 Om van haar vader niet békend
 Te worden: want deuze ouwe vént
 Is vry stikziende, ên, meid én Juffer
 Zyn op jouw zy, zo dat dien suffer
 Niet op jouw dénkt, dat is gewis.
 Spreek maar zo min, als 't meug'lyk is.
 En óf hy schoon met jou wou spreken,
 Zal ik zyn voorneem dat'lyk breeken.
 Wég, wég met dat Latyn. Ik ken
 Maar weinig woorden, én ik ben
 Dóktoor geworden zonder vraagen,

Ja tégen wil én dank, deur slagen.
 Waarom zou jy, die willig bént,
 Al schoon je geen Latyn en ként
 Als and'ren; niet voor een Aptéker
 Passeeren? O! 't gaat vast, én zéker
 Heer Vólkert, die maar kaek'len kan
 Is by 't kanaalje een tréf'lyk man;
 En daarom heb ik veur genomen,
 Nu ik de tytel heb bekomen
 Van Dóokter, hoe het ook beslaat,
 My zélf te houden in dien staat,
 Ten kósten van die my doen haalen,
 Wanneer zy my maar wel betaalen.
 Ja 'k hou my by dat ambacht: Want
 Geen béter is 'er in het land.
 Doe wél, doe kwaalyk, altyd spétie
 In manibus, én met discretie.
 't Bedurven wérk komt nimmermeer
 Tót onzen laste: vat je 't, Heer?
 Een Schoenmink kan geen leer versnyen,
 Of hy moet zélf de schaade lyen;
 Maar snyen wy breê riemen uit
 Een aârmans leer, 't kóst ons geen duit.
 Al bréngen wy de ménschen zuiver
 Om 't leven, 't kóst ons niet een stuiver.
 De fouten die wy lui begaan,
 Daar zyn de zieken schuldig aan;
 Zy deeden niet als wy gebooden.
 En 't bést van alle is, dat de dooden
 Zeer eereyke lieden zyn.
 Nooit zeggen ze: Ik sturf door fenyn,
 Of misverstand van zulken Dóokter,
 Nóch klaagen over hem.

VÓLKERT.

Je jókt 'er
 De hélft niet aan.

Twede tooneel.

PIETERNEL, FIELEBOUT, VÓLKERT.

PIETERNEL, na binnen tégens Lusyntje.

VERlaatje op myn.

'Ik loof waarachtig dat ze 't zyn!

Maar, maar Heer Vólkert! 't lyken droomen!

Hoe ben jy lui hier ingekomen?

VÓLKERT.

Wy vonden by geluk de boer

Zo aan de poort..

PIETERNEL.

De Drommel voer

Je weg! daar komt...

FIELEBOUT, tégens Volkert.

Wees niet verleegen;

Maar zet je schrap. Ik gaa hem tégen.

Dérde tooneel.

RYKERT, FIELEBOUT, VÓLKERT.

RYKERT.

HEbt gy hier lang gestaan, myn Heer?

FIELEBOUT.

Een weinigje.

RYKERT.

Dat moeit my zeer.

FIELEBOUT.

Blyf sléchts gedékt, als ik.

RYKERT.

't Zal nimmer

Geschiên.

FIELEBOUT.

Hoe vaart de zieke?

RYKERT.

Och! och! veel slimmer,
Sints dat ze 't drankje binnen heeft.

FIELEBOUT.

Zo veel te béter: want dat geeft
Te kennen, dat het wérkt; een téken
Dat...

RYKERT.

Maar zy blyft 'er schier in steeken!

FIELEBOUT.

Zyn niet bevreesd, 'k bréng hier een man
Die dat heel wél beletten kan
Met een' remédie, die doet groeijen,
En 't vólk doet in gezondheid bloeijen.

RYKERT.

Wie is het?

FIELEBOUT, wuyzende, dat het een Aptéker is.

't Is hy, die...

RYKERT.

'k versta 't,

FIELEBOUT.

Uw Dóchter zal haar door zyn' praat,
En raad, én daad heel wél bevoelen;
Maar om haar lichchaam te verkoelen
Van all' de brand, die binnen heerscht,
Zal 't noodig zyn, dat zy voor eerst
Zich door den hóf wat gaa vertreedden.

RYKERT.

Een ziek ménsch in de lucht?

FIELEBOUT.

Met réden!
Het is eene and're krankheid, als
Gemeine ziekte. Ze is om hals
Verzuimt men 't. 'k Wil geen tégenspreken,

Of ik laat al myn' kuuren steeken.
Is zy te béd?

RYKERT.

Neen, ze is gekleed,
Als flus, Heer, zo 'k niet béter weer:

FIELEBOUT.

Zeer goed, dat zal het wérk doen spoeden.

RYKERT.

Die réden kan ik niet bevroeden.

FIELEBOUT.

Dat 's ook niet noodig, doe haar hier
Sléchts komen, gy zult zyn' manier
Van jonge Dóchters te kureeren
Zo daat'lyk experiménteeren;
Maar haast u, eer 't verslimmert.

RYKERT.

Wél,
'k Zal haar doen komen. Piernél,
Kom met Lusyntje straks hier buiten,
En sammel niet. Maar hoe kan 't sluiten
Dat de open' lucht haar béter is,
Dan 't béd?

FIELEBOUT.

Dat 's een geheimenis
Die ik jou niet heel wel kan zeggen,
En nóchtans zeer klaar uit zal leggen.
Uw' Dochter is van die natuur,
Dat zy somwylen brandt als vuur,
Door all' haar' léden, daar te vooren
Dient opgelét door ons Dóktooren;
Voornaam'lyk by een maagd, óf vrouw,
't Wélk zo benaauwt, als óf men wou
Van 't leeven scheijen, én beslooten
Te weezen is dien angst vergrooten
Meer als de hélfte, waar door wy vaak
't Gebruik verliezen van de spraak:

Dus is de lucht, haar veel bekwaamer
 Myn Heer, als een' beslooten' kamer;
 Maar als men zich wat aamtógt geeft,
 En maar een uur gewandeld heeft
 Met iemand, die door in te prénten
 De lust van zyn' medikaménten
 Heeft in den Patiënt verwekt,
 Dan straks na béd, en toegedekt
 Heel warm, tót dat men raakt aan 't zweeten;
 En van het zweeten fluks aan 't eeten.

Vierde tooneel.

RYKERT, FIELEBOUT, LUSYNTJE, VÓLKERT, PIETERNEL.

RYKERT.

DAar komt het schaap.

FIELEBOUT.

Onnozel kind.

Gaa voel eens hoe zy haar bevindt,
 Heer Apotéker, aan het kloppen
 Van haare pols; óf haar het koppen
 Of stoppen, óf lakseeren zal
 Geneezen van haar ongeval.

Tégens Rykert, hem ter zyden trekkende.

Laat hem begaan, hy zal 't wel maaken.
 Een van de wonderlykste zaaken
 Van al de kwéstie, die ooit rees,
 Is onder ons Dóktooren, deez:
 (Hoewel het ééne nóch niet klaarder
 Als 't ander blykt.) óf vrouwen zwaarder,
 Dan mannen te geneezen zyn?
 Ik bid u luister ééns, 't is fyn,
 En zeer subtiel. De één affirmeert het,
 En de ander wéderom negeert het.
 Dat 's in uw taal te zeggen: de een

Zeid ja, én de ander zeid wéêr neen;
 Maar ik zég ja, én neen te saamen,
 En die 't wel vat, die zal er amen
 Op zeggen: want de kwaliteit
 Van zekere hoedaanigheid
 Der vrouwen doet zeer veel' vapeuren;
 En veel bedorven' kwaamumeuren
 Ontsteeken in feminibus,
 Aan de ééne zo, aan de and're dus:
 Want alle dampen door opake
 Verdurvenhédén een' kloake
 Rioel, óf vullisvat in 't lyf
 Verwekken. Ik spreek van een wyf,
 Niet van een man; doordien de wyven
 Geneegen zyn wat meer te kyven
 Als wylui mannen; wyl élk ding
 Meest dependeert van de ommekring
 En loop van Zon, én Maan, én Starren.
 Hoor toe; je moest me niet verwarren:
 Ik zég, de konstéllasie doet
 Door de influéentie kwaad, óf goed,
 Naar dat de schuinheid van de stralen
 Of krom, of plat, óf lynrécht daalen:
 En 't Perpendikulaar, dat van
 De Obliequiteit... 'k spreek van de man,
 Dat gy het wél verstaat. De vrouwen
 Daar moet gy dit wél van onthouwen,
 Dat ze achter veur, als korter zyn,
 Te weeten, als zy zyn vol pyn,
 Dootziek, óf op het uiterst' zwanger;
 Daar mannen achter veur, als langer
 Bevonden worden: dus geschiet...

LUSYNTJE.

'k Wil van myn opzet ganschlyk niet
 Verändern, neen, neen.

RYKERT.

O wonder!
 Ja wonder aller wond'ren, onder
 De Dókters! Och myn' Dóchter heeft
 De spraak wéér! Op de waereld leeft
 Geen Dókter, die 't by u mag haalen!
 Hoe zal ik u dien dienst betaalen?

FIELEBOUT, zyn aangezigt afvryvende.

Ja wél, die zieke heeft me al vry
 Wat zweet gekóst!

RYKERT.

Wel, weeten wy
 Dat niet?

FIELEBOUT.

Men éstimeert dat zélden.

RYKERT.

Neen, 'k zal 't u rykelyk vergélden.

LUSYNTJE.

Ja Vader, 'k was nóch daat'lyk stom,
 En nu heb ik de spraak wéérom;
 Maar 't is alleen, om u te zeggen
 Dat gy my niemand toe moet leggen
 Tót man als Vólkert; én dat ik
 Min voor den Droes als Lubbert schrik:
 En dat ik nooit met hem zal trouwen.

RYKERT.

Maar...

LUSYNTJE.

Niemand zal my tégenhouwen.

RYKERT.

Zo...

LUSYNTJE.

Al maar wind, praatje anders.

RYKERT.

Hoe!...

LUSYNTJE.

Nóch beê, nóch dreigen doet 'er toe.

RYKERT.

Ik...

LUSYNTJE.

Zie, je zult me niet bepraaten.

RYKERT.

Maar...

LUSYNTJE.

Vader, 't zal tóch al niet baaten.
Nóch vaderlyk ontzag, nog magt.

RYKERT.

Ik héb...

LUSYNTJE.

Vergeefs, al wat je tracht.

RYKERT.

Dat...

LUSYNTJE.

'k Zal die dvinglandy niet lyen.

RYKERT.

Is...

LUSYNTJE.

'k Zal eer in een Klooster tyen,
Als trouwen één', die 'k niet bemin.

RYKERT.

'k Zég...

LUSYNTJE.

'k Stél het tóch niet uit myn zin.

RYKERT.

Maar...

LUSYNTJE.

Al vergeefs. Ik wil myne ooren
Daar niet aan leenen: 't is verlooren
Al wat je zégt; al wat je doet
Is wind: 't stryd tégens myn gemoed
Met zulk een baviaan ie leeven:
Ik wil me aan niemand anders geeven

Als Vólkert. Daar méê is het uit.

RYKERT.

Wat al getier! wat al geluid?
 't Is óf ze dol is, én bezéten!
 Myn Heer, zoudt gy geen middel weeten
 Om haar wéêr stom te maaken?

FIELEBOUT.

Neen,
 Dat 's my onmoog'lyk; maar al 't geen
 Ik tót uw' dienst in deeze zaaken
 Kan doen, zou zyn u door te maaken.

RYKERT.

Ik dank u. Meent gy dan...

LUSYNTJE.

Gy zult
 Met al uw' red'nen myn geduld
 Sléchts térgen, én my nooit bépraaten.

RYKERT.

'k Zég, dat je Vólkert zult verlaaten,
 En Lubbert trouwen.

LUSYNTJE.

'k Zou de Dood
 Eer trouwen, dan dien Haanepoot.

FIELEBOUT.

Myn Heer, laat ik, naar myn begeeren,
 Dit wérk ééns médikamenteeren.
 Het is een' nieuwe kwaal, die haar
 Schort in de harssenen, én daar
 Ik raad toe weet.

RYKERT.

Zou 't moog'lyk weezen
 Die harssenziekte te geneezen?

FIELEBOUT.

O ja, laat my begaan, 'k weet raad
 Voor alles. 'k Zal het aan myn maat
 Dc Aptéker grondelyk beduijen,

't Moet zyn door hulp van zyne kruijen.
 Een woord. Gy ziet, de groote trék
 Die 't meisje toont tót zék'ren gék
 Die Vólkert heet, is vry wat tégen
 Des Vaders zin; dies dient men wégen
 Van nood, én korthéid in te slaan.
 Kom, laat geen tyd verlooren gaan:
 Want door 't verbitt'ren der humeuren,
 Versta my wél, kon 't ligt gebeuren
 Dat uitstél haar verarg'ren mogt;
 Dies vind ik, naa my wél bedócht
 Te hebben, geen remédie béter
 Als 't *Aqua Vlugtica*, gy weet 'er
 De wond're wérking van; kort om,
 Twé onsen *Matrimonium*
 Met één loot Wip, twé dragmen *Rippa*,
 Naar de ordonnantie van *Agrippa*.
 Maar 't zal hoognoodig zyn dat zy
 Met u wat wandelt, op dat gy
 Haar onder 't praaten, én geleijen
 Tót in te neemen moogt bereijen;
 Terwyl dat ik de vader hier
 Wat onderhou. *Avéc un* zwier,
 Allons, sa, sa, koerazie, vaardig,
 Fluks tót de midd'len, kunstig, aardig.

Vyfde tooneel.

RYKERT, FIELEBOUT.

RYKERT.

MAar, wat zyn dat voor Droogen, Heer,
 Die gy daar noemt? 'k héb nimmermeer
 Van diergelyke hooren spreekén.

FIELEBOUT.

't Zyn kruijen, die men in gebréken,
 Van dringende noodzaak'lykheid

Alleen gebruikt, én toebereidt.

RYKERT.

Ha, Ha! Maar hebje van je dagen
Wel meer gehoord van zulke vlaagen
En ongerégeldhédén?

FIELEBOUT.

Daar,
Of daar omtrént; somtyds wél.

RYKERT.

Maar
't Is ongeloof'lyk, hoe haar' zinnen
Om deezen Vólkert te beminnen
Geduurig speelen.

FIELEBOUT.

't Is zo. 't Bloed
Van zulke jonge kleuters doet
Een' wond're kracht op haar' kompléksie,
(Ik bid u, neem hier op refleksie.)
Wanneer 't op minn'lyke oogen wérkt.

RYKERT.

'k Had naauw'lyks in myn kind gemérkt
Die zotte liefde, óf onverdrooten
Héb ik haar daat'lyk opgellooten
Gehouden.

FIELEBOUT.

Dat 's heel wél gedaan.

RYKERT.

En hem belét na haar te staan.

FIELEBOUT.

Heel goed!

RYKERT.

Zo 't niet door my gesleurd was,
Wie weet wat dat er ligt gebeurt was?

FIELEBOUT.

Dat 's waar.

RYKERT.

Zy had ligt met hem deur
Getrokken; maar ik was 'er veur.

FIELEBOUT.

Gy spreek zeer wys'lyk.

RYKERT.

'k Ben 'er achter
Gekomen, dat hy ménig wachter
Rondom ons huis gehouden heeft,
Om haar te spreek.

FIELEBOUT.

Onbeleefd
Van hem gedaan!

RYKERT.

Ik brógt haar buiten
Sléchts om die oorzaak.

FIELEBOUT.

Wélke guiten!

RYKERT.

Hy doet vergeefsche moeiten.

FIELEBOUT.

Wis!

RYKERT.

Zo Rykert anders Rykert is,
Verhoop ik, zal ik wel beletten
Dat hy geen voet in huis zal zetten,
Of haar eens zien.

FIELEBOUT.

Jy bent bylo
Geen sléchthoofd, om jou van hem zo
Te laten soppen...

Zésde tooneel.

MELIS, RYKERT, FIELEBOUT.

MELIS.

SEldreweeken
Men Heer, je bent zo uitgestreeken!

RYKERT.

Wat is 'er gaans?

MELIS.

Jouw Dóchter is
Mít Vólkert deur! En deuze Pis.
Bekyker heit die schoone kuuren
In 't wérk ésteld.

RYKERT.

Hy zal 't bezuuren!
Maar hoe komt Vólkert by myn kind?

MELIS.

Het is de zélfde kwant, die in 't
Aptékers kleed jouw Dóchters kwaalen
Zou helpen.

RYKERT.

Heintje moet hem haalen!
Gantsch kracht! zo listig, én zo valsch
Een ménsch te bréngen om den hals!

MELIS.

Ik zou hum wél ter deeg doen straffen.

RYKERT.

Ja, Mélis, 'k zal daar raad in schaffen.
Bewaar jy Dókter Fielebout,
Terwyl ik iemand om den Schout
Ga zénden, om hen naa te loopen.

Zévende tooneel.

MELIS, FIELEBOUT.

MELIS.

IK wéd hy zél jou op doen knoopen,
Dóktoor.

FIELEBOUT.

Och, óch! dat vrees ik méê!
Maar dat je my de vriendschap déê,
En me uit liet, 'k zou je wat veréeren.

MELIS.

Wel wat?

FIELEBOUT.

Een zalfje om meê te smeeren,
Dat, óf men jou eens hangen wou,
Jy deur de stróp heen vallen zou,
Als 't nood déê.

MELIS.

Wees dan niet verleege;
Maar smeer jou mit jouw zalf ter deegen.

FIELEBOUT.

Had ik die hier; maar 't is verbruid,
Ze is t'huis. Ai, laat me maar eens uit,
Ik zei ze heén, én wéêr gaan haalen.

MELIS.

Om myn 't gelag te doen betaalen
Veur jou, as je aster bleeft. Zo gék
Is Mélis niet.

Achtste tooneel.

RYKERT, PIET, KRELIS, KLAAS, HEIN, SYMEN, FIELEBOUT, HUIBERT, MELIS.

RYKERT.

DOe op het hék,

Doe op, doe op; meent hy 't te ontslippen?
 Geen nood, wy zullen hem wel knippen.
 Neem jy het veugelroer, gezwind;
 Jy élk een spar; maar myd myn kind;
 Past op als mannen; wakker, Melis,
 Kom hier; jy Huibert daar; waar 's Krélis
 En Symen? waar blyft onze Klaas,
 Met Hein, én Piet?

PIET.

Hier zyn we al, Baas.

RYKERT.

Hier Krélis.

KRELIS.

'k Zél hem wél bezetten.

KLAAS.

En ik hem 't vlugten wél beletten.

HEIN.

Ik ook, zo 'k anders Hein bin.

RYKERT.

Piet,

Kom jy hier met jouw roer; maar schiet
 Niet toe, eer 't jou belast wordt. Symen...

SYMEN.

Al reé man.

RYKERT.

Kom, én staat hier by men.
 Hein, met jouw vórk, gaa ginder staan.
 Daar komt hy.

Negende tooneel.

*VÓTKERT, RYKERT, LUSYNTJE, FIELEBOUT, Notaris Klerken; PIET, KRELIS, KLAAS, HEIN, SYMEN,
 HUIBERT, MELIS.*

VÓLKERT.

HEer, wat vangt gy aan?

RYKERT.

Schélm, kom je met een' blooten dégen,
In myn gezigt?

VÓLKERT.

Wees niet verleegen:
Myn' meenig is geensints geweld
Te pleegen; 'k bid zyt niet ontstéld
Dat gy dit houwertje uit de scheede
Getrokken ziet, was om daar méde
Deez' boeren te beletten dat
Ik nier van hén wierd aangevat.
Nu steek ik 't op, én zal u zeggen
Opwélk een grond de zaaken leggen.
Myn Heer, zo als ik was gezind
Te vlieden met uw eenig kind,
Zo komen my, juist onderwégen,
Deez' Klérken van Sieur Slik-op tégen,
Door wélkers last my word gezeid
Hoe 't Everd-oom heeft afgeleid,
En dat ik, zo gy zélf kunt leezen
Zyne eenigste Erfgenaam moet weezen.

Tiende én laatste tooneel.

PIETERNEL, RYKERT, VÓLKERT, LUSYNTJE, FIELEBOUT.

PIETERNEL.

MYn Heer daar is een brief.

RYKERT.

Van wies?

PIETERNEL.

De brénger zeid, je zult het zien;
En dat je hem het pórt moet langén.

RYKERT, naa dat hy de brief geopend heeft.

Dat hy met Lubbert zich laat hangen!

PIETERNEL.

Dan zit tót onzent nóch een vrouw
Die graag Heer Vólkert spreekken wou.

VÓLKERT.

Hoe heet ze?

PIETERNEL.

Wobbe; én naar heur zeggen,
Heeft zy uw' Oom op stro zien leggen.

VÓLKERT.

Zo gy nóch twyffelt Heer, lees vry
Dit Testament.

RYKERT.

Kom, geef het my.
Laat zien; 't is waar; wy hebben héden
Den tienden, dat 's geen maand geléden.
Dat jy een eerlyk Jongman bént
Heer Vólkert tuigt dit Testamént.
Ik ken de hand van den Notaris,
En deez' getuigen dat het waar is.

VÓLKERT.

Mag ik dan hoopen op uw kind?

RYKERT.

Ja tóch; dewyl zy u bemind:
Uw deugden én persoon vereeren
My, én myn' Dóchter, uw begeeren
Sta ik met alle blydschap toe.

LUSYNTJE.

Ik dank u zeer Papaatje.

FIELEBOUT.

Hoe!
Is 't klaar?

VÓLKERT.

Ja tóch.

FIELEBOUT.

Wat vreemder dingen:
En kom ik zo dien dans te ontspringen?

Zal ik niet hangen?

VÓLKERT.

Neen, o neen;
Gy hebt geen nood.

FIELEBOUT.

't Mag dan wel heen.
Dóktoor? Géld toe? Gantsch selleweeken!
En niet een hand aan 't wérk te steeken?
Dat Wobbe nou, met meer ontzag,
Haar man bejeeg'ne als ze éértyds plag.
Ik ben nu tót een' staat verheeven
Daar ik voortaan in meen te leeven;
En die een Dókter toornig maakt
Weet weinig wat gevaar hem naakt.

Einde van het Dérde én Laatste Bedryf.